

Neizbežna odločitev

3. oktobra je odstopila Rumorjeva vlada. Vladna kriza je bila že dlje časa v zraku. Odločilni udarec je dala vladi socialdemokratska stranka z zahtevno predsednika Tanassija po predčasni volitvah, češ da ni mogoče več sodelovati v vladi s socialisti in da je leva sredina propadla. Začela se je najdaljša vladna kriza v vseh povojnih letih.

Danes lahko rečemo, da je kriza rešena. Treba je bilo čakati več kot 6 tednov, da se je krščanska demokracija pod močnim pritiskom vse napredne in demokratične javnosti odločila za takšno vladno obliko, ki je končno dobila podporo vseh štirih strank. ki so do sedaj sodelovale v okviru leve sredine

Izredno huda gospodarska kriza, naraščanje inflacije in cen nevarnost množičnih odpuštev z dela in stvarne gospodarske recesije, ki še vedno obstaja, stalno zmanjšanje kupne vrednosti delavskih plač, vse to je grozilo, da bo spravo državo in obunen položaj in povzročilo hude socialne spore. Pomankanje vladne oblasti je te negativne pojave še bolj zaostrovalo. V teh kalnih vodah so socialdemokrati ribarili, za hrbtom pa so imeli del krščanske demokracije, ki se še ni odrekla svoji stari hegemonistični politiki. Do nedelje je bil še položaj popolnoma nejasen. Pretiila je resna nevarnost, da bo večina vodstva krščanske demokracije zavila na najbolj reakcionarno pot: da bo podprla zahtevo po predčasnih volitvah, kar bi imelo lahko hude posledice na celoten demokratični razvoj v državi.

Končno so se demokristjani odločili za vmesno rešitev. Potem ko so socialdemokrati zavrnili tudi enobarno demokristjansko vlado pod Morovim predsedstvom, so Mora pooblastili naj sestavi vlado z republikanci. Ta rešitev je takoj našel na odobravanje republikancev in socialistov. Socialdemokrati pa so pristali na to rešitev in strahu, da ne bi ostali osamljeni. Zavedali so se, da le morejo več izzivati naprednih in demokratičnih sil in da bi vsak njihov nadaljnji poskus oviranja sestave vlade v sedanjem resnem gospodarskem in političnem položaju propadel in se jim hudo maščeval.

Predlog o sestavi vlade KD-PRI s podporo ostalih strank, ki so do sedaj sodelovale v okviru leve sredine, je za sedaj odpravil največjo nevarnost: preprečil je, da bi se politični položaj zaostрил in da bi prišlo do predčasnih volitev. Tega se danes zavedajo vsi politični komentatorji, zlasti pa še politične stranke, ki so doslej zahtevale, da je treba sestaviti vlado, ki bo zajamčila demokratični red, začela reševati gospodarsko krizo, pristopila k reševanju socialnih vprašanj in navezala najtesnejše stike z delavskimi organizacijami.

Da je bila vladna kriza rešena v zadnjih 48 urah je treba pripisati tudi nedeljskim volinim izidom, ki so jasno pokazali, da se volivci usmerjajo na levo. Krščanska demokracija je bila hudo porazena, napredovali pa so socialisti in komunisti, medtem ko je desnica prav tako nazadovala. Izida volitev in razpoložljivi volivci krščanske demokracija v tem trenutku ni mogla prežeti. Tudi nedeljski volilni poraz ni slučajen, saj sledi porazu 12. maja na referendumu o razporoki in na sardinskih deželnih volitvah.

Premik volivcev na levo je bil tudi odločilno opozorilo demokristjanski desnici in socialdemokratom, da je lovišče na desni zelo skromno in da bi se jim pustolovščina s predčasnimi volitvami gotovo hudo maščevala.

Čeprav Morova vlada z republikanci ni najboljša rešitev, vendar pa tudi ni najslabše zlo. Je pač rešitev, ki bo spravo sedanjega položaja vsaj delno omogočila navezavo dialoga med štirimi strankami, ki so do sedaj sodelovale v okviru leve sredine in ki že več kot leto dni niso bile sposobne zagotoviti vlade, ki bi se resno spoprijela z gospodarsko in politično krizo.

S. ŠTOKA

PO DANAŠNJIH PRITRDILNIH ODGOVORIH PRI, PSI IN PSDI

Vladna kriza rešena s sestavo dvostranske Morove vlade KD-PRI

Moro bo baje že danes umaknil pridržek in sporočil predsedniku republike, da je vse nared za sestavo vlade - Kmalu seznam novih ministrov

RIM, 19. — Vladna kriza je predsednik Moro bo baje že jutri šel k predsedniku republike Leoneju da mu sporoči, da umika pridržek, nakar bo sestavil seznam demokristjanskih in republikanskih ministrov. Kriza je torej rešena

Še v soboto je bil položaj popolnoma nejasen in vse je kazalo, da se bo še bolj zaostрил, saj je pretiila nevarnost, da bo vodstvo KD šlo po poti socialdemokratov, da se bo odločilo za začasno vlado in predčasne volitve. Vse se je torej spremenilo v zadnjih 48 urah in pooblaščen predednik Moro je danes po sestanku, ki ga je imel z republikanci, lahko izrazil svoje zadovoljstvo, da se kriza blizu h koncu, da bosta vlado KD-PRI podprli PSI in PSDI in da sedaj lahko resnično govori o zaključku vladne krize.

Moro je izrazil častnikarjem zadovoljstvo, da je bil njegov dosežani trud uspešen. Obenem je poudaril, da se zaveda, da stojijo pred novo vlado zapletena vprašanja. Opozoril je, da si nihče ne sme pričakovati čudežev in rešitev težav v enem dnevu, ali pa v enem mesecu. Izrazil pa je željo, da bi njegova vlada dobila zaupnico ne samo v parlamentu, temveč tudi

dejansko rešena. Pooblaščen predednik Moro bo baje že jutri šel k predsedniku republike Leoneju da mu sporoči, da umika pridržek, nakar bo sestavil seznam demokristjanskih in republikanskih ministrov. Kriza je torej rešena

Optimizem pooblaščenega predednika je upravičen, zlasti zaradi stališča, ki so ga zavzeli socialisti na današnjem sestanku stranknega tajništva. Soglasno so sklenili, da bodo podprli Morovo vlado. To svoje stališče so napovedali še pred sestankom tajništva z izjavami svojih najvišjih predstavnikov. De Martino se je danes srečal s Fanfanijem, nakar se je socialistična delegacija sestala z Morom. Po sestanku je De Martino izjavil, da so Moru že povedali, da ga bodo socialisti v parlamentu podprli. Dobno izjavo je dal De Martino tudi po sestanku, ki ga je imel s tajnikom republikancev La Malfa.

Po današnjem sestanku tajništva PSI so objavili sporočilo, ki najprej pravi, da so proučili volilne izide in izrazili zadovoljstvo za velik uspeh socialistov od Tridenta do Juga. »Glede vladne krize, na

katero so pritiskali vsi, ki so hoteli osamiti socialiste, povratek sredinske politike in razpust parlamenta, obstaja danes stvarna možnost, da bo rešena s predlogom o sestavi dvostranske vlade KD-PRI pod predsedstvom Mora. Ta vlada bo preprečila zaostritev položaja v državi in ima nalogo, da zajamči demokristični red, da se spoprime z gospodarskimi vprašanji, da postane stvaren sogovornik sindikalnih organizacij in da zagotovi reden potek prihodnjih deželnih volitev.« U-povešavajo vse to je tajništvo PSI potrdilo podporo Morovi vladi.

Po sestanku je namestnik tajnika Mosca izjavil, da kljub temu, da so odobrili podporo Morovi vladi, da se prepreči predčasne volitve, socialisti menijo, da sedanja rešitev ne zadovoljuje dejanskih potreb države in delavcev. Voditelj leve stranke Lombardi pa je izjavil, da je potek vladne krize dokazal, da krščanska demokracija še zdaleč ni spremenila svoje politike, ki je zahtevala PSI za nadaljevanje sodelovanja v vladi. Ta ugotovitev pa, pravi Lombardi, ne izključuje, da bodo socialisti zavzeto podprli od zunaj Morovo vlado, ki je bila

sestavljena predvsem zato, da se da državi vlada, ki bo v sedanjem težkem položaju sposobna zagotoviti demokristični red in biti iskren sogovornik delavskih sindikatov.

Tudi osrednje vodstvo republikancev je danes potrdilo, da so republikanci pripravljeni sprejeti odgovornost v vladi z Morom. Na seji je tajnik La Malfa poročal o poteku vladne krize, obenem pa so proučili in odobrili program, ki ga je sestavil Moro in ki se sklicuje na Fanfanijev program.

Danes se je sestalo tudi socialdemokratsko tajništvo. Ob zaključku sestanka so izglasovali resolucijo, ki izraža pripravljenost socialdemokratske stranke, da podpre dvostransko vlado KD-PRI. Socialdemokrati pravijo, da bodo v parlamentu glasovali za to Morovo vlado. Jasno je, da je socialdemokratska stranka, ki je do sedaj o virala sestavo katerekoli vlade, izsiljevala razpust parlamenta in predčasne volitve, sedaj izkoristila priložnost, da ne ostane izven levsredinske večine in takoj pristala na nov demokristjanski predlog o dvobarni vladi KD-PRI. Tajnik PSDI Orlandi je po seji tajništva

dejal častnikarjem, da popolnoma odobravajo tudi politično-programsko platformo nove Morove vlade.

Po današnjih zagotovilih republikancev, socialistov in socialdemokratov, da se strinjajo z rešitvijo vladne krize s sestavo dvobarnve vlade pod predsedstvom Mora, se je Fanfani pismeno zahvalil vsem trem strankam za njihovo razumevanje in podporo, ki so jo napovedale. Sedaj ostaja samo še tehnično vprašanje sestave seznama ministrov. Nekateri menijo, da se bodo demokristjani in republikanci zmenili za zmanjšanje števila ministrov in ministrskih podtajnikov. O tem bosta že jutri razpravljali parlamentarni skupini krščanske demokracije na skupni seji.

Berlinguer sprejel tajnika KP Belgije

RIM, 19. — Tajnik KPI Berlinguer je kot poročila tiskovni urad partije, sprejel na sedežu centralnega komiteja predsednika KP Belgije Van Geyta. Pogovora se je udeležil tudi Sergio Segre, ki odgovarja za zunanepolitični oddelk italijanske partije. Pogovor je bil v zvezi s prijateljstva, ki označuje odnose med obema partijama ter je zadelav vrsto mednarodnih vprašanj, se zlasti tista, ki se nanašajo na položaj v Evropi ter na razvoj sodelovanja med komunističnimi partijami evropskih kapitalističnih držav.

Priprave na sestavo nove vlade v Grčiji

ATENE, 19. — Grški ministrski predsednik Karamanlis, čigar stranka si je zagotovila absolutno večino na zakonodajnih volitvah v Grčiji, je danes jutraj začel posvetovanja s predstavniki svoje stranke o sestavi nove vlade.

Rezultati volitev še niso dokončni, ker manjkajo izidi 58 od skupnih 12.458 sekcij, v katerih so volili v nedeljo. V parlamentu bodo prisotne samo štiri od 47 strank, ki so se udeležile volitev. Gre za Karamanliso stranko, ki bo imela 221 sedežev, za Mavrosovo sredinsko stranko, ki bo imela 59 sedežev, Papanastasiou stranko, ki bo imela 12 poslancev, komunisti pa 8. Desetica ni izvolila niti enega poslanca.

Ves grški tisk ugotavlja danes, da so volitve potekale v najlepšem redu, brez groženj tankov, kot se je zgodilo pri zadnjem referendumu. Ugotavljajo tudi, da se bo sedaj treba spoprijeti s perečimi vprašanji: ki tarajo Grčijo že vrsto let, od gospodarskih vprašanj do vprašanja ustavne ureditve in nazadnje do ciperske krize.

RESOLUCIJA GLAVNEGA ODBORA SKGZ

Za uporabo slovenščine v krajevnih ustanovah

Glavni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze ugotavlja, da je treba v celoti uveljaviti pravico po uporabi slovenščine v vseh krajevnih ustanovah. Tudi zadnji dogodki so dokazali, da ni nobenega pozitivnega pravnega predpisa, ki pravico do uporabe slovenske prepoveduje. Ustava in deželni statut določata splošne demokratične svobodine in zaščito slovenske narodnostne skupnosti, čien 5 posebnega statuta Spomenice o soglasju pa mednarodno priznano pravico do uporabe slovenščine v odnosu do oblasti.

Slovenski svetovallci so v tržaškem občinskem svetu to večkrat zahtevali in je bila do sedaj njihova upravičena zahteva zavrnjena na razne načine in z raznimi izgovori. Na zborovanju izvoljenih predstavnikov krajevnih ustanov, ki je bilo pred dnevi v dvorani tržaškega občinskega sveta, sta slovenska predstavnika prvič v zgodovini nemoteno govorila slovensko — iz česar izhaja dvoje:

1. Dosedanje nasprotovanje, da bi Slovenci v tej dvorani

govorili v svojem jeziku, je izraz nacionalizma in nestrpnosti do slovenskih občanov. Izgovori, da ni zakonskih predpisov, ki bi dovoljevali uporabo slovenskega jezika, pa popuščanje nacionalizmu.

2. S svojim zadržanjem na omenjenem zborovanju so občinski in pokrajinski svetovalci, odborniki, župani in predsednik pokrajine ustvarili novo vzdušje omikanega sožitja, razumevanja in spoštovanja.

Tako je prišlo tudi do zelo jasne razdelitve političnih sil. S svojim zadržanjem so se izrazili za pravico do slovenskega govora vsi svetovalci KPI, PSI, Slovenske skupnosti, PRI, MIT in PLI, velika večina KD in velika večina PSDI. Proti pa so bili trije svetovalci KD, trije PSDI in vsi fašisti. V celoti je na našem področju 184 izvoljenih krajevnih predstavnikov, od katerih se je javno izrazilo proti tej pravici 15, ali torej borih 8 odstotkov skrajnih nacionalistično-fašistično usmerjenih prenapetelcev.

Glavni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze je prepričan, da je vprašanje uporabe slovenskega jezika v izvoljenih organih in v krajevnih ustanovah na splošno, izključno stvar dobre politične volje in torej jasnega ter doslednega zadržanja sil ustanovnega loka. Ta volja pa je — čeprav z nekaterimi omejitvami — prišla zelo jasno do izraza na zborovanju tržaških izvoljenih predstavnikov krajevnih ustanov.

Glavni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze v zvezi s tem ugotavlja, da je treba takoj uresničiti to osnovno pravico Slovencev, ki spada v okvir načelnih stališč, katere so stranke ustavnega loka podčrtale in skupni resoluciji, sprejeti na seji tržaškega občinskega sveta 19. februarja 1974 in v skupni resoluciji, sprejeti na mednarodnem zasedanju o manjšinah 13. julija 1974.

Glavni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze poziva vse demokristične politične sile, da prispevajo k trajnemu uveljavljanju demokratičnih načel, slovenske predstavnike pa da v praksi uveljavljajo in utrdijo uporabo slovenščine.

DANES

Pooblaščen predednik Moro je imel danes sestank z republikanci, potem ko so mu socialisti in socialdemokrati sporočili, da bodo podprli vlado KD-PRI. Po sestanku je izjavil, da bo že jutri umaknil pridržek in sporočil predsedniku republike, da bo sestavil vlado. V resnici pa se je že sprožil postopek za sestavo seznama novih ministrov. O tem bodo razpravljali danes na skupnem sestanku demokristjanskih parlamentarnih skupin. Nova vlada naj bi se predstavila parlamentu že prihodnji teden. Skupina palestinskih gverilcev je prejšnjo noč napadla izraelsko vas in zajela večje število talcev ter v zameno za njihovo življenje zahtevala osvoboditev 14 tovaršev in jeruzalemske nadškofa Capuccija, ki ga dolžijo sodelovanja s Palestinci. Po treh urah so v postopje, kjer so se Palestinci zabarikadirali, vdrla posebne izraelske enote ter talce osvobodile. Pri tem so vsi trije Palestinci bili ob življenje, z njimi pa so umrli tudi štirje talci. Napetost na Blžnjem vzhodu se je s to akcijo še stopnjevala, še zlasti, ker bodo Izraelci v prihodnjih urah prav gotovo izvedli nekaj povračilnih dejanj

NA VČERAŠNJI SEJI PREDSEDSTVA

SR Makedonija zahteva spoštovanje pravic slovenske manjšine v Avstriji

Gre za vprašanje, ki neposredno zadeva vse narode in narodnosti Jugoslavije

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 19. — Predsedstvo socialistične republike Makedonije je na današnji seji podprlo napore in pobude, ki jih je doslej podvela zvezna vlada, da bi avstrijska vlada izpolnila obveznosti državne pogodbe, posebno tiste, ki se nanašajo na pravice slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji.

Predsedstvo socialistične republike Makedonije je ugotovilo, da te obveznosti ne le da niso izpolnjene, temveč da se položaj manjšine slabša in da je manjšina sistematično izpostavljena pritiskom neofašističnih sil in velikomestnemu nacionalizmu, ki skušajo slovenski in hrvaški manjšini odvzeti pravice, ki jim pripadajo po državni pogodbi. Predsedstvo SR Makedonije je istočasno obsedilo gojno, ki se v Avstriji vodi proti Jugosloviji, katere smoter je poslabšati odnose z Jugoslovijo in ustvariti pogoje, da se obveznosti državne pogodbe ne bi izpolnile.

Predsedstvo SR Makedonije je z zadovoljstvom ugotovilo, da so ukrepi zvezne vlade nateleti na splošno podporo makedonskega ljudstva in narodnosti, ki žive v republik. Vsi narodi in narodnosti Jugoslavije in ne le ljudstvo posameznih republik so življenjsko zainteresirani za položaj jugoslovanskih manjšin v sosednjih državah.

B. B.

MOSKVA, 19. — V okviru pogovorov, ki jih je začel včeraj, se je iranski šah Pahlavi sestel s sovjetskimi predsednikom Podgornim in

AKCIJO NAJ BI IZVEDLA DEMOKRATIČNA FRONTA ZA OSVOBODITEV PALESTINE

Sedem mrtvih pri terorističnem napadu palestinskih gverilcev na izraelsko vas

Razjarjena množica se je po smrti treh palestinskih gverilcev znesla nad njihovimi trupli ter jih zažgala

Poziv generalnega tajnika OZN Waldheima za mirno rešitev krize na Blžnjem vzhodu

stropju, pri čemer so ubili neko žensko. Posebni oddelki izraelske vojske so takoj obklopi hišo ter ob osmi uri sprožili zaključni napad. V oboroženem spopadu v notranjosti poslopja so bili ubiti vsi trije gverilci in trije Izraelci. Kaj se je zgodilo v treh urah od začetka palestinske akcije do napada izraelskih oboroženih sil, ni znano. Po zaključku krvavega dogodka je množica vdrla v poslopje, vrgla trupla treh Palestincev na ulico, kjer jih je razjarjena množica zažgala.

To je že peta tovrstna akcija palestinskih gverilcev v letošnjem letu. Prvi atentat so izvedli člani »Ljudske fronte za osvoboditev Palestine« — generalno poveljstvo v Kirjat Šmoni aprila meseca: 16 civilistov in dva izraelska vojaka sta bila pri tem ubita. Drugi napad je izvedla »Demokristična fronta za osvoboditev Palestine« na šolo v Maalotu, kjer je izgubilo življenje 30 oseb, od katerih je bilo 25 dijakov. Tretji atentat so spet izvedli člani »Ljudske fronte za osvoboditev Palestine« — generalno poveljstvo junija v Šamirju, pri čemer so bile tri ženske ob življenje. Iste ga meseca so pripadniki Al Fatah vdrli v hišo v mestecu Naharija, kjer so umrle štiri osebe, od katerih sta bila dva otroka.

Odgovornost za današnji teroristično akcijo si je prevzela »Demokristična fronta za osvoboditev Palestine«.

Izraelski minister za policijo Šlomo Hillel je po napadu dal razumeti, da bodo v prihodnjih urah ali dneh sledila povračilna dejanja in vdori na ozemlja arabskih držav, ki mejijo z Izraelom. V kratkem intervjuju, ki ga je imel po radiu po današnjem atentatu, je Hillel zagrozil, da bo Izrael prizadel teroristična oporišča, kjerkoli se nahajajo in z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago. Potrdil je, da se, po že ustaljeni praksi, izraelske oblasti sploh niso pogajale z gverilci, temveč so takoj sklenile izvesti oboroženo akcijo.

Generalni tajnik OZN Waldheim je naslovil poziv na vse države, ki so vpleten v bližnjevzhodno krizo, naj oklepajo svoja prizadevanja, da bi nadaljevali po poti političnih pogajanj za rešitev spopada ter naj sodelujejo z OZN in z mirovnimi silami. Waldheim je tudi pozval vse strani, naj ne sprožijo pobud, ki bi se lahko izvrgele v širši spopad.

TOKIO, 19. — Popoldne so preklicali stavko uslužbencev japonskih železniških podjetij, ki bi praktično paralizirala vso Japonsko. Voditelji podjetij so namreč sprejeli vrsto delavskih zahtev, se zlasti tiste, ki zadevajo povišanje nagrad ob koncu leta »u ustanovitve draginske doklade.

Občine z več kot 4000 prebivalcev v Tridentinski-Gornjem Poadižju

OBČINSKE VOLITVE 1974				PREJŠNJE OBČ. VOLITVE			
Stranka	Glasovi	Odst.	Sedeži	Glasovi	Odst.	Sedeži	
KPI	29.654	12,3	55	15.878	7,0	25	
PSIUP	—	—	—	5.233	2,3	6	
PDUPC	4.340	1,8	6	—	—	—	
PSI	30.200	12,5	66	—	—	—	
PSI - PSDI	121	—	1	34.739	15,2	76	
PSDI	10.505	4,4	23	—	—	—	
PRI	6.780	2,8	9	5.354	2,3	6	
KD	70.067	29,0	156	78.630	34,5	182	
SVP	72.545	30,0	289	65.306	28,6	273	
PLI	4.675	1,9	8	9.629	4,2	14	
MSI - DN	9.483	3,9	14	10.774	4,7	14	

Občine z več kot 4000 prebivalcev v ostalih deželah

OBČINSKE VOLITVE 1974				PREJŠNJE OBČ. VOLITVE			
Stranka	Glasovi	Odst.	Sedeži	Glasovi	Odst.	Sedeži	
KPI	93.701	25,8	336	75.307	22,5	276	
PSIUP	—	—	—	6.143	1,8	9	
PSI	57.196	15,7	210	46.692	13,8	173	
PSDI	29.878	8,2	98	12.088	3,6	39	
PRI	9.527	2,6	22	7.939	2,4	16	
KD	136.798	36,0	505	133.268	39,8	538	
PLI	3.032	0,8	5	3.756	1,1	6	
MSI - DN	25.336	7,0	71	23.527	5,2	59	

TEL AVIV, 19. — Skupina palestinskih teroristov je v prvih jutranjih urah napadla izraelsko vas Bet Sean, ki leži neposredno ob jordanski meji, kakah 25 km južno od Tiberijskega jezera. Obratno gverilске akcije, ki je trajala nekaj več kot tri ure, je sedem mrtvih in 23 ranjenih. Kot v prejšnjih takšnih priložnostih se izraelske oblasti niso pogajale z gverilci. Posebni oddelki izraelske vojske so napadli stanovanjsko poslopje, v katerem so se gverilci zabarikadirali z večjim številom talcev. V tej akciji so padli vsi trije člani gverilске skupine in štirje Izraelci, od katerih sta bili dve ženski.

Izraelske oblasti so tudi tokrat ravnale, kot so ravnale pri prejšnjih napadih na Kirjat Šmona (11. aprila) in na Maalot (15. maja). Odločile so se za oborožen spopad, kljub temu da so tako tvegale življenje talcev. Gverilci so v zameno za življenje talcev zahtevali osvoboditev 14 tovaršev, ki so zaprti v izraelskih zaporih ter osvoboditev msgr. Capuccija, grško-katoliškega nadškofa, ki mu prav v tem času sodijo zaradi obtožbe sodelovanja s Palestinci. Palestinski gverilci so takoj po vdoru v stanovanjsko poslopje osvobodili nekaj otrok, katerim so poverili pismena sporočila za izraelske oblasti ter za francoske in avstrijskega veleposlanika v Izraelu.

Vsa zadeva se je začela nekaj pred 5. uro po krajevnem času, ko so trije gverilci vdrli v stanovanjsko poslopje v Bet Seanu. Prodrli so do stanovanja v drugem nad-

S SINOČNJE SEJE GLAVNEGA ODBORA V TRSTU

Poročilo o obsežnem in plodnem delu SKGZ in njenih članic v letošnjem letu

Določeno število delegatov za občni zbor - Poročilo o podporah iz javnih sredstev - Priznanje SKGZ in razprava o resoluciji o uporabi slovenščine

V ponedeljek se je v Gregorčičevi dvorani v Trstu sestal glavni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, kateremu je najprej poročal predsednik Boris Race o delu zveze v preteklem letu. Izbrpno poročilo je temeljilo na sklepih zadnjega občnega zbora in na zaključku seje glavnega odbora iz lanskega decembra, tako da je Race obravnaval nekatera pomembnejša zaokrožena vprašanja in napore Zveze.

Ze občni zbor in kasneje glavni odbor sta podrtala važnost akcijske enotnosti Slovencev in v tej smeri je Zveza tudi letos naredila več napovov, ki žal niso bili preveč uspešni zaradi nerazumevanja strank, da bi se Slovenci pojavili kot subjekt. SKGZ je dala več pobud, uspešen pa je bil samo nastop na manjšinski konferenci. Bile so se pobude, da se posreduje v Rimu za premaknitev razprave o zakonskih predlogih o globalni zaščiti, poleg tega pa pobuda za skupen nastop pri predsedniku državnega sveta, da vloži v Rimu vse sile, da prične poslanska zbornica in senat razpravljati o globalnem zaščitnem zakonu. Race je obžaloval, da je pripravljenosti za skupne nastope vedno manj.

Le malo je bilo narejenega glede prirnikov in povnitve v originalno slovensko obliko. Ugotovljeno je bilo tudi, da dežela ni naredila nič bistvenega kljub pričakovanim, da bi na njeni ravni dosegli večjo zaščito slovenskih interesov.

Zveza je zastavila napore za preučitev splošnega gospodarskega položaja, glede česar je bil narejen korak naprej s pripravo na konferenco in z mobilizacijo inštituta. Konkretno je bil prisoten interes Zveze glede urbanističnega načrta devinsko-nabrežinske občine. Zveza pa se je tudi sestala z odborom Mizažaujem glede kraških rezervatov, o katerih so izdelali zakonski osnutek, ki še ni znan. Zveza je obravnavala razlašanje zemlje in postopek te načine, da dobi tudi narodnostna skupnost ustrezno povračilo. Končno je bilo govora tudi o združitvi misli in izdelavi stališča.

Slovenska Benetija je bila stalno v ospredju in treba je ugotoviti, da se je kulturno in družbeno življenje izredno obogatilo, o čemer pričajo obstoj in delo raznih društev. Benetški

PRAVIČNA RAZSODBA PREISKOVALNEGA SODNIKA

Župan in občinski odbor oproščeni obtožbe zaradi prispevka Vietnamu

Obtoženi so bili poverbe javnih finančnih sredstev, ker so dali dva milijona lir za obnovo Vietnamu

Kot je vsa javnost upravičeno pričakovala, je preiskovalni sodnik dr. Sergio Serbo popolnoma oprostil tržaškega župana in občinski odbor lube obtožbe poverbe javnih finančnih sredstev. Župan in odbor naj bi »poverljivi« dva milijona lir, ki sta jih v imenu cellega mesta dala za obnovo Vietnamu. Milijon lir je župan izročil delegaciji Demokratične vietnamske republike, ki je obiskala naše mesto marca lani, ko se je sestal z predsednikom pokrajine in se udeležila zborovanja v Avditoriju, ki ga je priredilo združenje Italija - Vietnam. Drugi milijon lir pa so v imenu tržaške občinske uprave pozneje izročili organizaciji Rdečega križa Južnega Vietnamu.

Obtožba poverbe - ki po kazenskem zakoniku predvideva do 10 let zaporov in dosmrtno izključitev iz vsen javnih funkcij - je sprožila veliko ogorčenja demokratične javnosti. Res je, da mednarodna pravica ne upa na ozko zamušnje meje pristojnosti občinskega odbora, vendar pa so s prispevkom dveh milijonov lir za vietnamsko ljudstvo občinski upravitelji samo izrazili solidarnost vsega mesta s tem narodom, ki je toliko pretrpel zaradi imperialistične agresije.

V bistvu je preiskovalni sodnik dr. Serbo sprejel to tezo, saj je v svoje oprostitelne razsodbi zapisal, da dejanje ni kaznivno. Svojo ugotovitev je preiskovalni sodnik tudi utemeljil: na podlagi striktno upravnih načel sicer občinski odbor ni pristojen za dajanje podpov drugim državam, vendar pa so bili občinski upravitelji povsem v dobri veri, obenem pa so se zgedovno po drugih primerih občinskih in državnih uprav, ki so tudi dale prispevke vietnamskemu ljudstvu. Zmota v ocenjevanju svojih pristojnosti pa ni nobena korist in zgedovencev prinesla niso imeli sploh pri tem dejanju niso imeli nobenega »zlega« namena, ki bi bil potreben za to, da poverbe postane zakonski prekršek. Kazenski postopek se je torej zaključil točno tako, kot si je demokratična javnost pričakovala in kot je bilo prav: podpora drugim trepičim narodom ni prekršek, nasprotno, gre za dejanje globoke humane solidarnosti, na katero je lahko vse mesto ponosno.

PO POŽARU NA PROSEKU

Pevski zbor «V. Mirk» išče nov začasni sedež

V ponedeljek zvečer se je sestal na izredni seji odbor pevskega zbora «Vasilij Mirk» s Proseka. Kontovela in razpravljala o požaru, ki je poškodoval Prosvetni dom na Proseku. Upoštevajoč, da je požar

DRUGI DAN KONGRESA PRI NABREŽINI

Vprašanja letalskega prevoza na kongresu o mladinskem turizmu

Zvečer srečanje s tržaško mladino o vzgojnem pomenu turizma

V hotelu Enale pri Nabrežini se je včeraj nadaljeval mednarodni kongres o mladinskem turizmu, ki sta ga priredila Bureau International du Tourisme Social (BITS) ter Središče za mladinski turizem. Včeraj sta udeležencem kongresa prebrala poročili tajnik francoskega tehničnega mednarodnega odbora za prevoze Lionel Doré, ki je obdelal predvsem vprašanja letalskega prevoza mladine, ter francoske zastopnica mladinskega turizma Valentin, ki je orisala rezultate ankete v evropskem merilu. Na podlagi te ankete bodo izdelali »manifest« mladinskega turizma, za katerega je Središče za mladinski turizem že pripravilo osnutek.

Zvečer so se udeleženci kongresa

sešli s skupino mladih Tržčanov, s katerimi so razpravljali o vprašanjih turizma z vidika splošne izobrazbe in vzgoje nove generacije.

»O, joj, moj mož« z Ginom Bramierijem

Že sam naslov, še bolj pa podnaslov »Konferenca o prešušitstvu«, povzeta, ki ga pravzaprav gre pri predstavi, ki jo je prinesel tudi v Trst znani italijanski komik Gino Bramieri s svojimi soigralci Omibretto Colli, Mariso Merlini, Enzom Garinetjem in še nekaterimi. Na moderno zasnovani sceni s premičnim srednjim delom, se namreč zvrsti vrsta skečev, ki ilustrirajo profesorjevo »Bramierijevo« predavanje o zakonski nezvestosti v raznih situacijah, vmes pa, zlasti v drugem delu, nastre Bramieri kar iz rokava še kopico svojih bolj ali manj duhovitih vev.

Večina prizorov bi verjetno kaj klavno izpadla, če ne bi v njih kot osrednja figura nastopal Bramieri sam, katerega naravna in prikupna komičnost mnogokrat rešuje situacijo in izkiva smeh občinstva. Na splošno velike duhovitosti v delu ni, izjemno nekaterih se kar posrečeni domislje in besednih kombinacij, ki imajo vsaj to dobro stran, da kljub »nevarni« tematiki le ne zdrknejo v preveliko banalnost. Vsekakor je drugi del predstave boljši, morda tudi zaradi večje dinamičnosti in nekaterih vev, ki so s svojo politično ostjo, zlasti v sedanjem italijanskem trenutku, sprejemljivi za splošno nastrojenje javnosti.

● Včeraj je dr. Hausbrandt, častni konzul Zvezne republike Nemčije, izročil županu Spaccinju spominsko medaljo del nemškega grafika Winkelmanna. Hausbrandt je že daroval tržaškemu muzeju več umetniških del, za kar se mu je župan v imenu mesta zahvalil.

Seja Sindikata slovenske šole

Jutri, 21. t.m., bo ob 17. uri odbovora seja. Na dnevnem redu je razprava o bližnjem sestanku z deželimi svetovalci v deželi komisiji za slovensko šolo in razprava o pooblaščenih odlokih. Tajništvo pripravilo odborom, da se seje zagotovo udeležijo.

Včeraj okrog poldneva v bližini TREBČ

TREBENKA IZGUBILA ŽIVLJENJE PRI PREČKANJU TRBIŠKE CESTE

Podrlo jo je dostavno vozilo - Izdihnila je v bolnišnici

Včeraj okrog poldne je pri Trebčah, v višini 10 km Trbiške ceste, doletela 73-letna Vincenco Čuk vd. Purinani tragična usoda. Žena, ki je komaj stopila s priklole jugoslovanskega traktorja, je namreč šla uslo čez cesto, ko je njeno privozilo dostavno vozilo. Šofer, 31-letni Antonio Fredro iz kraja Castiglione dello Stiviere, ki je peljal proti Opčinam, ni vozil hitro, kljub temu pa je podrl Čukovo. Ta je po nesreči v nezavesti obležala na cesti.

Na mesto nesreče je kmalu prispel rešilec Rdečega križa, ki je Vincenco Čuk iz Trebč 198. odpeljal na neurokirurški oddelek. Tam so ji zdravniki ugotovili hude notranje poškodbe in nekaj zlomov ter jo sprejeli s pridržano prognozo. Žal je Čukova nekaj pred 15. uro podlegla poškodbam.

● Danes bo ob 17.30 na sežu sekcije »Vostok« v Ul. Cilino 40 javna skupščina o opolnomočenih dekretih. Govoril bo član federalnega komiteja KPI prof. Stelio Spadaro.

Uradno poročilo o drugi seji Komisije za šolstvo

Višji deželni šolski skrbnik je izdal poročilo o drugi seji komisije za vprašanja slovenskega šolstva, ki se je sestala 6. novembra.

Višji deželni šolski skrbnik, kot pravi poročilo, je na omenjeni seji predvsem poročal o izidu posegov na ministrstvu za šolstvo, po nalogo komisije. Tako je bil odobren za šolsko leto 1974-75 1. razred tečajja za šivilje na poklicni šoli v Trstu, ni bilo pa mogoče odobriti otvoritve 4. letnika na trgovski poklicni šoli v Gorici zaradi premajhnega števila vpisanih. Razpis natečaja za mesta didaktičnega ravnatelja je minister za šolstvo podpisal 7. junija, še vedno pa čaka na registracijo pri Računskem dvoru.

Na prihodnji seji bo komisija razpravljala o osnutku pravilnika, ki ga je sestavil poseben odbor, tako da ga bodo člani komisije medtem lahko proučili.

Komisija je nato sklenila, da o začetku svoje dejavnosti obvesti deželne, pokrajinske in občinske oblasti in po tisku vsvo javnost. Razpravljali so tudi o dveh drugih vprašanjih, in sicer o dopisovanju med slovenskimi šolskimi institucijami ter šolskimi in upravnimi oblastmi, kakor tudi o potrebi širšega informiranja javnega mnenja o vsebini pooblaščenih dekretov.

Taka je vsebina uradnega poročila o seji omenjene komisije, zanimalo pa bi nas vedeti kaj več, kako je bilo napr. rešeno vprašanje dopisovanja med slovenskimi šolami in šolsko oblastjo.

Prosveta

Prosvetno društvo škaperle pri Sv. Ivanu sklicuje v petek, 22. t.m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju občni zbor. Odbor prosi člane, da se polnoštevilno udeležijo.

Tržaška knjigarna s sodelovanjem PD Slovenec priredi razstavo slovenske knjige in folklornih predmetov v srenjski hiši v Borštu dne 21. in 22. t.m. ob 18. ure dalje.

Razna obvestila

KASTA priredi tečaj srbobruščine. Prijave in informacije do 30. t.m. na telefonsko številko 826624 do 20. t.m. ure.

Združenje staršev otrok osnovne in srednje šole ter otroškega vrta iz Kriza vabi na predavanje dr. Sonje Mašere, ki bo v četrtek, 21. t.m., ob 20.30 v šoli Albert Sirk. Tema predavanja je: Higiena in vzgoja otroka v šolski dobi. Vljudno vabljeni.

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 8. dec., avtobusni izlet v neznanu. Prevozili bomo 200 km; hodili 2 uri. Po skupnem kosilu bo miklavževanje. Miklavž bo sprejel darove zjutraj v avtobusu. Kdor ugame progno imavozno in kosilo zastoji. Vpisovanje na sežu SKGZ v Trstu, Ul. Mazzini 44/III, do petka ob 9. do 12. ure dopoldne.

Komisija za doraščajočo mladino SKGZ prireja v dne ob 26. decembra do 2. januarja zimovnanje v Zgornjih Gorjah pri Bledu. Vpisovanje na sežu SKGZ v Trstu, Ul. Mazzini 44/III, do petka ob 9. do 12. ure dopoldne.

V okviru pobud za proslavitev 30. obletnice osvoboditve organizira športni krožek »Kras« danes, 20. novembra 1974, ob 20.30 v prostorih krožka v Zgoniku predavanje:

POHOD 30. DIVIZIJE V BENEŠKO SLOVENIJO FEBRUARJA 1944

Predaval bo udeleženec pohoda tov. Jože Koren.

Vljudno vabljeni!

LOVSKA VEČERJA z glasbo in plesom vsako soboto in nedeljo

HOTELU »TRIGLAV« v SEŽANI

Rezervacija miz: Ufficio «Città» Viaggi Trg Unità 6 - Tel. 62621

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 20. novembra SREČKO

Sonce vzhide ob 7.11 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.19 - Luna vzhide ob 11.54 in zatone ob 22.31

Jutri, ČETRTEK, 21. novembra MARIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14,6 stopinje, najnižja 8,9, ob 19. uri 9 stopinj, zračni pritisk 1015,7 mb rahlo narašča, veter 9 km na uro severovzhodni, vlaga 81-odstotna, padavine 4,2 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 13,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 19. novembra 1974 so se v Trstu rodila 4 otroci, umrlo pa je 16 oseb.

UMRLI SO: 67-letna Pierina Bursi vd. Ribolli, 75-letni Francesco Misson, 59-letna Rosa Zucchi vd. Bruni, 62-letna Maria Vatta por. Urdih, 62-letni Antonio Carini, 61-letna Nina Frančič por. Trobic, 85-letna Anna Lorsetti vd. Giorgi, 63-letni Giuseppe Monticello, 78-letna Antonietta Ragazzoni vd. Pasquariello, 81-letna Ernesta Wanecek por. Matičic, 80-letna Malvina Vallon vd. Trebhan, 54-letna Bruna Novi vd. De Arcangeli, 77-letni Ervino Nauta, 95-letna Giuseppe Domeneghetti, 86-letni Oscar Nemez, 78-letni Giuseppe Dussi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Godina, Patuna, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon, Alla Minerva, Trg V. Giotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec (tel. 128-124), Bazovica (tel. 226-165), Opine (tel. 211-001), Prosek (tel. 225-141), Božje polje - Zgonik (tel. 225-596), Nabrežina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 209-197), Zavljene (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar 665,25
Funt sterling 1550,-
Švicarski frank 255,35
Francoski frank 141,75
Nemška marka 270,50
Avstrijski šiling 37,40
Dinar deboli 36,-
drobni 36,-

MENJALNICA vseh tujih valut

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst Kulturni dom

IVAN CANKAR

ZA NARODOV BLAGOR

Komedija v štirih dejanjih

Scena DEMETRIJ CEJ

Kostumi MARIJA VIDAČ

Režija MARIO URSIČ

Danes, 20. novembra, ob 13.30

Gledališča

KULTURNI DOM

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Danes, 20. t.m., ob 13.30 - Ivan Cankar: Za narodov blagor.

VERDI

Drvi ob 20. uri ponovitev za reda C in B Donizettijeve opere »Ljubezenski najoj«.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30 ponovitev predstave Gina Bramierija z Omibretto Coli »Cielo mio marito« Costanze in Marchesija. V raznih vlogah nastopajo se Enzo Garinei, Rino Gioielli, Marzio Onorato, Fulvia Gasser, Erika Beltrami in Marisa Merlini. Režija Garinei in Gionanni. Rezervacija in prodaja vstopnic pri Osrednji blagajni, Pasaža Protti, tel. 36-372 in 38-547. Popust za abonente Teatra Stabile.

Kino

Ariston I.N.C. 15.30-22.00 »Il topo«, režija Aleksander Jotrowsky. Film v barvah. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Nazionale 16.00 »S.P.Y.S.« Film v barvah.

Excelsior 16.00 »I santissimi«. Christian Allers, Brigitte Fossey in Jeanne Moreau. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 »Attenti a quei due«, »chiamate Londra«. Tony Curtis in Roger Moore. Barvni film.

Fenice 16.00 »Romanzo popolare«. Barvni zabavni film, v katerem igra U. Tognazzi in Ornella Muti.

Eden 16.00 »Chi te l'ha fatto fare?« Barbra Streisand. Barvni film.

Ritz 15.30 »Una calibro 20 per lo specialist«, Clint Eastwood. Barvni film.

Aurora 16.30 »Paolo il freddo«. Franco Franchi. Barvni film.

Capitol 15.30 »La stangata«. Barvni film. Vstopnina 700 lir.

Cristallo 16.30 »La cugina«. Massimo Ranieri. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 »Professore, venga accompagnato dai suoi genitori«. Film v barvah.

Filodrammatico 16.30 »Furia infernale«. Isabel Sarli. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 »Ognini percolo giallo«. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Ideale Zaprti.

Jutri 16.00 »Funerale a Los Angeles«. J.L.L. Trintignant in R. Schneider. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.30 »Il furore della Cina colpisce ancora«. Bruce Lee. Barvni film.

Abbazia 16.00 »Mondo erotico«. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.

Astra 16.00 »Snoopy cane contestatore«. Barvna risanka.

Mignon 16.00 »Anche gli uccelli uccidono«. Barvni film za vsakogar.

Radio 16.00 »L'assassino di pietra«. Charles Bronson. Barvni film.

Volta - Milje 16.00 »Al Babà e i 40 ladroni«. Barvna risanka.

Nameto cvetja na grob Ljuba Kravosa darujeta Anica in Marčelo Malalan 5.000 lir za PD Tabor.

V počastitev spomina pok. Ljuba Kravosa darujeta družini Ivančič in June 5.000 lir za Dijaško matico.

V spomin pok. Larka Kocmana iz Praprota daruje Silva Dovgan od Sv. Ivana 1.500 lir za SD Orca.

V spomin na drago obceto Ljuba Kravosa, daruje hči z družino 10 tisoč lir za popravilo Prosvetnega doma na Opčinah.

Prispevki

Nameto cvetja na grob Ljuba Kravosa darujeta Anica in Marčelo Malalan 5.000 lir za PD Tabor.

V počastitev spomina pok. Ljuba Kravosa darujeta družini Ivančič in June 5.000 lir za Dijaško matico.

V spomin pok. Larka Kocmana iz Praprota daruje Silva Dovgan od Sv. Ivana 1.500 lir za SD Orca.

V spomin na drago obceto Ljuba Kravosa, daruje hči z družino 10 tisoč lir za popravilo Prosvetnega doma na Opčinah.

Po dolgi bolezni nas je včeraj zapustil naš dragi mož, oče, ded, brat in tast

ANTON LAVRENČIČ

Zalostno vest sporočajo žena Milena roj. Cotič, hčere Sonja, Devana in Milena, zetje Marjan Smerdu, dr. inž. Pasquale Cannata in inž. arh. Miloš Lapajne, vnukinji Irena in Nadja ter sestra Pavla

Trst, Rio de Janeiro, Rim, Ljubljana, 20. 11. 1974

Ob smrti draga kuma

ANTONA

se žalovanju Lavrenčičevih pridružujeta

Neva in Marjan Dolgan

Zapustila nas je naša draga

NINA TROBIC roj. FRANKIČ

Pogreb bo danes, 20. t.m. ob 13.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Kontovelu.

Zalostno vest sporočajo: mož Pepi, hčeri Livija in Karmen, zet, vnukinje, brat in drugo sorodstvo

Kontovel, 20. novembra 1974

Občinsko pogrebno podjetje

ODBORNIK TRIPANI V GORICI

Zadruga igrajo pomembno vlogo pri razvoju kmetijskih dejavnosti

Pokrajinska zadruga šteje nad 250 sodelavcev
Prizadevanja za večje sodelovanje kmečkih posojilnic

Deželni odbor za kmetijstvo Tripani se je včeraj v Gorici sešel s člani vodstva pokrajinske zveze zadrug. Na sestanku so razpravljali o nekaterih prečih vprašanjih zadrugaške sodelovanja v kmetijstvu.

Predsednik pokrajinske zveze zadrug Mario Piani je uvodoma poročal o delovanju organizacije in v tej zvezi poudaril zlasti pobude za okrepitev tovrstnega sodelovanja na Goriškem. Poleg kmetijstva je govoril o obravnavi tudi vprašanje zadrugaške sodelovanja na drugih področjih, in sicer predvsem v pridelavi, ribištvi in gradbeništvu. Glede organizacije je Piani povedal, da šteje pokrajinska zveza zadrug danes 57 zadrug, ki imajo skupno 2.513 zadrugarjev, poleg tega pa sodeluje z njo tudi 195 družb, ki zaenkrat niso priznane kot polnopravne zadruga.

Odbornik Tripani je nato orisal delovanje deželne uprave v korist zadrugam v Furlaniji - Juljski krajini. Govornik se je pri tem zadržal zlasti ob vprašanih zadrugarjih v kmetijstvu. Deželna zakonodaja se na več mestih ukvarja z zadrugarstvom - je dejal Tripani - in omogoča priznavanje deželne pomoči bodisi za nabavo surovin, bodisi za nabavo strojev in tehničnih pripomočkov, bodisi še za skladiščenje.

V ciklusu «Mladi za mlade»

«Trezna presoja» drevi na ljubljanskem ekranu

Drevi ob 18.45 bo ljubljanska televizija predvajala oddajo z naslovom «Trezna presoja», posneto v začetku oktobra v Trstu, Gorici in Cedadu. Oddaja sodi v ciklus z naslovom «Mladi za mlade». Jugoslovanski televizijski centri jo pripravljajo izmenično in v tridesetih minutah, kolikor traja, posredujejo posamezno vprašanje iz življenja mladih na njihovem področju.

Ljubljanski studio, ki je gostitelj drevišnje oddaje, se je odločil prikazati odnos mladih v Furlaniji - Juljski krajini do fašizma. Mladi obeh narodnosti in vseh demokratičnih političnih prepričanj v njih govorijo o svojem boju proti naraščajoči fašistični grožnji. V izpovedi mladih posegajo zamejski Slovenci starejše generacije, ki izpričujejo in hkrati svarijo, kako je fašizem, ki je bil na oblasti, zatiral delavski razred in še posebej Slovence. Oddajo prepletajo učinkoviti profašistični songi, ki jih poje Stane Stareščin in protestne pesmi v izvedbi tržaške skupine «Canzoniere triestino».

Konec novembra ali v začetku decembra bo oddaja, ki je posneta v barvah, v italijanski posredovala tudi koprška televizija.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

KOROŠKI PEVCI NA OBALI

Izredno uspel koncert v portoroškem Auditoriju

V nedeljo so bili v gosteh na obali združeni koroški pevski zbori, folklorni skupini iz Sel in iz Železne Kaple ter instrumentalni trio Korotan s pevci iz Šentvida in Podjuni. Njihov koncert v Portorožu je vzbudil izredno zanimanje, saj so obiskovalci napolnili dvorano Auditorija do zadnjega kotička. S tem niso samo dali priznanje izvajalcem, ampak so tudi potrdili, da so kulturni dosežki Slovencev v Avstriji dosežki vsega slovenskega naroda in da so njihovi problemi tudi naši problemi, stvar Slovenije in vse Jugoslavije.

Goste je pozdravil v imenu družbenih političnih organizacij obale in vsega prebivalstva Stojan Ražem. Preko njih je poslal vsem rojakom Karavank najtoplejšo pozdrav iz zdravja in obljubo, da bomo vselej z njimi, v njihovem pravu. Zahvalil se mu je predsednik Zveze slovenskih organizacij Koroške Franci Zwitner, govoril pa je tudi podpredsednik narodnega sveta koroških Slovencev Matevž Grlic.

Na koncertu je nastopilo nad 370 pevcev, glasbenikov in folkloristov. Za svoje interpretacije, s katerimi so dokazali kako živo je prisotna na Koroškem slovenska, materina beseda, so poželi tople ovacije. Vsa prireditelja je izvenvala kot vsestranska podpora pravničemu boju naših rojakov za narodnostne pravice in da bo ta boj tudi v prihodnje deležen polne podpore slovenskega naroda in vse Jugoslavije.

SKROMNA TURISTICNA BERA

Da je november najbolj sušen mesec v turistični beri, potrjujejo tudi zadnji podatki o obisku portoroških hotelov. V Palacu, ki ima 1500 postelj, je trenutno le 150 gostov, v Piranu jih je 25, dosti boljše pa ni (z izjemo Metropola) tudi v drugih hotelih. Seveda se bo podoben krmal popravil, saj se bližajo razni prazniki (Dan republike, Novo

letu in pustovanje) sem pa je treba prišteti tudi povečani obisk med šolskimi počitnicami. Turistični delavci se zdaj prizadevajo kolikor toliko ohraniti kontinuiteto v mrtvi sezoni. Zato so pripravili za goste vrsto ugodnosti, predvsem pa znižanje cen. V hotelu Piran stane na primer tridnevna oskrba 246 din, sedemdnevna 560 din in desetdnevna 760 din. Gostje imajo tudi prost vstop v nočno zabavišče. Za znižanje cen so se odločili tudi v gostinskem podjetju Portorož, kjer stane sedemdnevno bivanje 810 din, desetdnevno pa 1010 din. Tudi imajo gostje prost vstop v nočno zabavišče in brezplačno kopanje v bazenu z ogrevano morsko vodo.

V KOPRSKI KNJIZNICI

Jutri odprtje razstave del Srečka Kosovela

Osrednja knjižnica v Kopru pripravlja razstavo del Srečka Kosovela ob 70-letnici pesnikovega rojstva. Otvoritev bo jutri, 21. novembra, ob 13. uri v avli knjižnice. Razstavili bodo okrog 100 eksponatov, med njimi vse izdaje pesnikovega recitiralnega pomenbenosti v italijanski, kakor tudi pesniške stvaritelje. Razstavo bo odprla knjižničarka Jolka Milčič, ki je številne Kosovlove pesmi prevedla v italijanski.

Zvečer istega dne ob 19. uri pa bo v prostorih knjižnice tudi srečanje z Jolko Milčič, na katerem bo knjižničarka, prevajalka in kritičarka odgovarjale na razna vprašanja s področja kulture. Ob tej priložnosti bodo recitirali pomenbenosti v italijanski, kakor tudi pesniške stvaritelje. Razstavo bo odprla knjižničarka Jolka Milčič, ki je številne Kosovlove pesmi prevedla v italijanski.

V četrtak se torej obeta Kopru in slovenski obali nesekator pomemben kulturni dogodek. L. O.

GORIŠKI DNEVNIK

SEJA KOMISIJE ZA USMERJANJE POTROŠNIKA

Poziv trgovcem, naj med bližnjimi prazniki svojega blaga ne podražijo

Cene malo znanih pralnih praškov, ki jih je določil CIP so neprimerno nižje od cen nekaterih zelo reklamiziranih

Na zadnji seji odbora za usmerjanje potrošnika, ki ga vodi občinski odbor za načrtovanje Ferrucci Fantini, so ugotovili, da se cene blaga v supermarketih in v trgovinah na drobno v primerjavi s prejšnjimi dokaj zvišale in da se je podražilo predvsem oljivo in semenjsko olje, olupljeni paradizniki, siri, salame, jajca in mleko.

Na podlagi primerjav cen zelenjave pri desetih trgovinah s sadjem in zelenjavo ter cen istega blaga na pokritem trgu so predstavniki odbora za usmerjanje potrošnika ugotovili, da so cene na pokritem trgu na splošno ugodnejše; izjemno predstavljajo edine cene, če bomo, petišilji in zelena.

Predstavniki finance Rabiti je nato analiziral ceno mesa ter stroške, ki bremenijo meso proste cone. Prišel je do zaključka, da se ugodnosti proste cone ne prenašajo avtomatično na maloprodajno ceno mesa.

Predstavniki supermarketov De Feo je predlagal, naj bi potrošnika vzgajali ter ga seznanjali z nekaterimi ugodnostmi, ki jih sam ne more ugotoviti. Cena pralnih praškov, ki jo je določil medministrski odbor za cene (CIP), denimo, je neprimerno ugodnejša od cene pralnih praškov, ki jih prodajajo na svobodnem trgu in za reklamiranje katerih tržijo industriji izredne vsote denarja. Potrebno bo torej potrošnike seznaniti z izdelki, ki imajo politično ceno in ki jih kupci še premalo poznajo.

Ob sklenitvi sestanka je predsednik odbora povabil predstavnike trgovcev na drobno, mesarjev, supermarketov, COALGO, da bi ob bližnjih božičnih in novoletnih praznikih ne navijali cen in da bi cene blaga obdržali čim bližje sedanjim. Predstavniki Zveze trgovcev, supermarketov in zadrug COALGO so nadalje sporočili ostalim članom odbora, da bodo draginjo pobijali s celo vrsto posebnih ponudb blaga po izredno ugodnih cenah.

Sestanku so prisostvovali - poleg odbornika Fantinija - predstavnik davčne policije polkovnik Rabiti, predstavnik prehranskega nadzornika Sulini, predstavnik sindikalnih organizacij Cicuta, predstavnik Zveze trgovcev Bressan in Gles, zastopnik mesarjev Volk, supermarketov De Feo, COALGO Lo Presti, poveljnik mestne policije Gruden, dr. Piemonti od urada za načrtovanje in Nardini, ki je odgovoren za pokrili trg.

Danes triurna stavka v umobolnici

Uslužbenici goriške psihiatrične bolnišnice bodo danes spet stavkali tri ure. Pravzaprav ne gre za stavko, marveč samo za uveljavitev pravice, vsebovane v vsehrdnih delovni pogodbi, da se o menjavi uslužbenec zmanjša delovni urnik za tri ure tedensko. Sindikati uslužbenec krajevni in prav so stavko ravnovedali, ker pokrajinski odbor odločil z reševanjem te njihove zahteve.

Sindikati so včeraj poslali po-

pravil popravil. Popoldne pa bo delovanje normalno. Tudi nočna ekipa bo stakvala. Zato popravil med 1. uro ponoči in 9. uro zjutraj ne bo.

Danes stavka delavcev občinskega podjetja

Danes zjutraj, od 8. do 12. ure, bodo stavkali uslužbenici mestnega podjetja za elektro, metan in vodo. Dobava elektrike, metana in vode bo normalna za vse potrošnike, vendarle če bo prišlo do okvar, ne bodo v predpoldanskem času iz-

ZAJELA JE TUDI GORIŠKO

Sindikati in izvoljeni organi za odpravo gospodarske krize

Včeraj je bila v Gorici in okolici triurna splošna stavka
Zborovanje je bilo v kinodvorani na Travniku - V ponedeljek zvečer je bila debata v dvorani pokrajinskega sveta

Med sindikalnim zborovanjem v kinodvorani na Travniku

Ob včerajšnji triurni stavki industrijskih in trgovskih delavcev so sindikati priredili zborovanje v kinodvorani Vittoria na Travniku. Ker je močno deževalo so spreved potrošniki ulicah odpovedali, delavci so se iz raznih tovarnih naravnost usmerili v omenjeno kinodvorano. Tja so prišli tudi dijaki višjih srednjih šol, ki so stavalci in znak solidarnosti s sindikalno akcijo.

Sindikati so stavko proglasili v

prizadevanju za dejansko izvajanje reform v državi, za nov model gospodarskega razvoja, za sprejemanje sedanje stopnje draginske doklade, za obrambo delovnih mest. Istosčasno so se govorili, ki so sledili na govorniškem odru, zavzeli za ohranitev demokratičnega sistema v naši državi in proti vsakršnemu poizkusu državnega udara.

Na govorniškem odru so si sledili sindikalist Franco Mania, ki

je predsedoval zborovanju, prof. Ivan Bratina, ki je govoril o slovensčini, deželni tajnik CISP, Carlo Bravo iz Trsta, ki je imel osrednji govor in tajnik goriške delavske zbornice Elio Zuliani, ki je ugotovil uspeh stavke, solidarnost med delavci in dijaki ter napovedal nadaljnje sindikalne akcije.

Tajništvo sindikalne federacije se je sestalo takoj po manifestaciji in ugotovilo, da je ta uspeh na celotnem področju Gorice - Krmin - Gradišče, kjer je bila napovedana. V nadaljevanju sindikalne akcije za izboljšanje kupne moči delavskih mezd je sindikalna federacija napovedala v vsej pokrajini splošno triurno stavko. Ta bo prihodnji torek, 26. novembra, od 9. do 12. ure. Delavci iz vse pokrajine bodo prišli v Gorico. Zbrali se bodo pri splošnem parku na Korzu in v Ulici Brigata Casale. Nato bodo šli v spreved na Travniku, kjer bo sindikalno zborovanje.

Na to manifestacijo vabi sindikalna federacije delavce in uslužbenec vseh tovarnih, javnih ustanov in krajevnih uprav. Vabi tudi politične stranke in meščanstvo.

O hudem gospodarskem položaju pri nas je bilo govoru tudi na sestanku, ki ga je sklical v ponedeljek zvečer pokrajinska uprava. Udeležili so se ga parlamentarci (Bacich, Menichino, Marocco), deželni svetovalci in odborniki (Cicanni, Tripiani, Bergamas, Zorzenon), pokrajinski svetovalci in župani (med njimi tudi sovedenjski Čučur), sindikalisti in zastopniki industrijev, trgovcev ter veleposrednikov.

Uvodoma je predsednik pokrajine dr. Chiantaroli prikazal slabšanje gospodarskega stanja, navedel vrsto podatkov, ki kažejo, da se je pri nas v zadnjih desetih letih znižalo število zaposlenih, da se je sicer povečalo število srednješolcev. Nato je govoril o krizah v številnih tovarnah na Goriškem v zadnjih mesecih in navedel vrsto tovarnih, kjer je prišlo do znižanja delovne urnika in uvedbe dopolnilne blaginje. V tem trenutku je samo v nekaterih velikih tovarnih v dopolnilni blaginji okrog 1.500 ljudi. Vendarle kaže, da bo kriza zajela tudi druge tovarne, v katerih se sedaj kopičijo znatne zaloge.

Njegovemu uvodnemu posegu so sledili številni drugi. Prvi se je oglašil deželni svetovalec Zorzenon, ki je obrazložil stališče komunistov do tega vprašanja. Dopolnil je izvajanja predsednika pokrajine z nekaterimi drugimi podatki in dejali, da se morajo deželne in državne oblasti zavzeti za tako politiko, ki bo odpravila sedanjo krizo. Sledilo so še drugi posegi političnih predstavnikov.

Tajnik delavske zbornice Zuliani je v imenu sindikalne federacije predlagal resolucijo, ki zahteva ob oblasti na raznih ravneh odločno izvajanje reform, kot so zdravstvena, šolska, stanovanjske hiše.

SEJA OBČINSKEGA ODBORA

Nova komisija za promet se prvič sestane že ta teden

Odborniki odobrili popravila cest, pločnikov in zgradb

Na zadnji seji odbora občine Gorica so sestavili komisijo za promet, v katero so vključili strokovnjake in kvalificirane predstavnike Komisija se bo sestala že v tem tednu ter se soočala z vprašanji prometa, ki se pojavljajo v naši občini. Potreba po njenem imenovanju se je pokazala posebno ob razhajenju glede novega prometnega režima na Travniku, v zvezi s katerim so bile izrečene nekatere tehnične pripombe.

Odbornik za javna dela Agati je predlagal ureditev nekaterih cest in pločnikov ter popravilo naprav, šol in zgradb. Razpisali so javni natečaj za izdelavo umetnin, ki jih bodo namestili v šoli v Ul. Pucini. Okrepili bodo javno razsvetljavo v Ul. Scartizia, zgradili pločnik na Trgu sv. Antona, zaščitili bodo streho na židovski sinagogi, prav tako pa bodo zbrali potrebne podatke, ki bodo služili za izdelavo zazidalnega načrta v rezidenčni coni med ulicami Duca

Spet zvišanje cen govejega mesa?

Na goriški prefekturi se bo danes, pod predsedstvom prefekta dr. Molinarija, sestel pokrajinski odbor za cene. Razpravljali in odločali bodo o cenah govejega mesa. Zdi se, da so mesarji predlagali povišanje cene govejega mesa. O stvari so že razpravljali tako v posvetovalnem odboru za cene kot na seji pokrajinskega odbora za cene, ki je bila v ponedeljek. Sklepa tedaj niso sprejeli, ker so hoteli dobiti še nekaj dokumentacije. Kaže torej, da se našim gospodinjam obeta nova podražitev.

Pianist Earl Hines jutri v Verdiju

Jutri zvečer ob 21. uri bo v Verdijevem gledališču nastopil svetovno znani pianist jazza Earl Hines. Zanimiv koncert sta pripravila ustanova za kulturne manifestacije (EMAC) skupno s kulturnim krožkom «Gaetano Salvemini», ki je bil pobudnik za številne podobne manifestacije. Vstopnice prodajajo v agenciji Apiani na Korzu Italija, tel. 22-66.

Prosveta

Prosvetno društvo «Briski grič» v Števerjanu bo imelo danes zvečer, ob 20. uri, redni občni zbor na sedežu na Valeriji. Vabljeni člani in prijatelji društva.

V Klubu «Simon Gregorčič» v Gorici bo jutri, 21. novembra, ob 20.30, predavanje o položaju koroških Slovencev. Predaval bo prof. Dušan Nečak, sodelavec Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane. Ob tej priliki si bodo lahko ogledali ogledali razstavo o begunskem šolstvu, ki bo ta dan odprta zadnjič.

Prosvetno društvo «Oton Zupančič» v Štandrežu vabi na predavanje dr. Janeza Hoenna iz Nove Gorice o potovanju po Kazakstanu in drugih deželah sovjetske Azije. Predvajanih bo na 200 barvnih diapozitivov. Predavanje bo jutri, 21. novembra, ob 20. uri.

Prosvetno društvo «Kras» v Dolu vabi na predvajanje filmov o potovanju po Južni Ameriki, ki ga je izvršil letos Miladin Černe iz Gorice. Černe je na potovanju po raznih južnoameriških državah posnel več filmov in barvah. Predavanje bo v gostini Peric pri Devetkah jutri, 21. novembra, ob 20. uri.

Prosvetno društvo «Skala» v Gabrju vabi na predavanje o Posočju, ki ga bo imel, v petek, 22. novembra, ob 20. uri prof. Rudi Hoem iz Nove Gorice. Na sporedu je tudi predvajanje barvnih diapozitivov. Predavanje bo v prostoru osnovne šole v Gabrju.

Kino

Gorica

VERDI 17.15-22.00 «Il boss è morto». A. Quinn. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

CORSO 17.00-22.00 «Il testimone deve tacere». B. Fehmiu in R. Schiaffino. Barvni film.

MODERNISSIMO 17.30-22.00 «Il ritto». Film režiserja I. Bergmana. Igra I. Thulin. Prepovedano mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 «Femmina violenta». R. Welch in F. Robson. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

CENTRALE 17.00-21.30 «L'uomo che amo gatta danzante». B. Reynolds in S. Miles. Barvni film.

Trič

AZZURRO 17.30-22.00 «Amore e ginastica». Barvni film.

EXCELSIOR 16.00-22.00 «Esperienze matrimoniali». Barvni film.

PRINCIPE 17.30-22.00 «Fratel Coniglietto, compare Orso e comare Volpe». Barvna risanka.

Nora Gorica

SOČA «Kess», angleški barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Truplo iz Temze», nemški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Trije odrasli sejejo smrt», ameriški barvni film ob 19.30.

PRVACINA «Sutjeska», jugoslovanski barvni film ob 16.00 in 20.00.

RENCE Prosto.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Chiara Bin, Michele Scarpini, Giancarlo Bigot.

SMRTI: 66-letna upokojenka Maria Repezza vd. Zinanni, 97-letni invalid Karel Cernigoj, 68-letna gospodinja Maria Andriolo pr. Broto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Triču dežurna lekarna Rismondo, Ulica Toti, tel. 72-701.

IZ DEŽELE VZHAJAJOČEGA SONCA

Vsa spretnost jim ne bo pomagala iz slepe ulice

Japonska, ki jo je zdaj obiskal ameriški predsednik Ford, se trenutno nahaja v takšnem stanju potrošnosti, v takšni, rekli bi, duhovni depresiji, kakršne ni poznala ves ta povojni čas, ki je vendarle bil poln težkih preizkušenj.

Po več letih sijajnih uspehov, je japonsko gospodarstvo zdaj začelo kletati pod bremenom petrolejske krize in inflacije. Japonci so se z občutkom bolečega, ostrega neugodja začeli zavedati, da je njihova tesna ostoška država reyna na naravnih bogastvih, ranljiva sprito sleherne motnje v zvezi z dotokom nafte, hrane in surovin, ki se nahajajo izven njihovega nadzorstva.

Vrhu tega so nacionalno politiko paralizirali še neodločnosti in razni skandali. Široki sloji prebivalstva so utonili v apatiji. Na Japonskem se vedno valja nekakšen red, toda čedalje bolj je ogrožen od bombnih eksplozij, atentatov, ki jih organizirajo skrajneži.

Ta slika Japonske je povsem drugačna od one iz l. 1973, ko se je premier Tanaka odpravil v Washington, da bi povabil bivšega predsednika Nixona na obisk v Tokio. Takrat so Japonci bili polni samozavesti in samozaupanja, čeprav jim ni bilo popolnoma jasno, kako bi najbolje uporabili šele odkriti politični vpliv, izhajajoč iz njihove gospodarske moči.

Sam Tanaka je pred kratkim pripomnil, ne da bi časniki hoteli kaj več spregovoriti o finančnih težavah, ki naj bi se z njimi spoprijemali: «Nikoli prej nisem, v teku vseh 28 let svojega delovanja v svojstvu člana parlamenta, nikoli prej, pravim, nisem videl ljudi tako razjarjenih. To so težki časi».

Japonskega gospodarstva ni moglo nič bolj prizadeti od petrolejske krize in inflacije. Res pa so se težkote začele že takrat, ko je avgusta l. 1971 Nixon objavil svojo novo ekonomsko politiko, čemur je sledila revalvacija jena. Vendar so Japonci tedaj lahko ugotovili, da se je njihovo gospodarstvo temu prilagodilo brez večjih negativnih posledic in so si tudi kar naglo opomogli od prvotne zatrepanosti.

Medtem ko je petrolejski šok jeseni l. 1973 imel povsem drugačne dimenzije. On je zadel v srce tempa porasta japonske industrijske proizvodnje ter spremenil je tako neprijetno inflacijo v raka, ki zdaj žre najvitalnejše elemente japonskega življenja. Tu ne pomagata več ne pregovorna japonska spretnost ne znani japonski vrli marljivost in vztrajnost. Nekaj je v strukturi Japonske in starega sveta nasploh, kar ne gre več, zato vse škripa.

Neki ugledni japonski ekonomski funkcionar, Eimei Jamašita, je pred kratkim napovedal, da bo Japonska prihodnje leto, če medtem ne bo prišlo do določene razbremenitve glede cen nafte ter inflacije, doživela depresijo, sprito katera bo morda milijon ljudi prišlo ob delo. Vendar Jamašita ne napoveduje nastopa krize, podobne oni, do katere je prišlo l. 1930.

Druga značilna poteza sedanjega japonske stvarnosti sestoji v povečani pogostnosti, dolgotrajnosti in resnosti delavskih stavk. Do pred nedavnim so stavke predstavljale bolj nekakšen svojevrsen obred. Tako so n.p.r. sprevodniki vlakov enkrat na leto zapustili za pol ure svoje delo, s čimer naj bi demonstrirali svojo pripravljenost na borbo za izboljšanje svojih delovnih pogojev.

Danes prihaja do stavk vsak mesec, trajajo tudi po nekaj dni, preden delavci ne dobe, kar zahtevajo. Zdi se, da politično Japonska trpi za isto boleznijo, ki prizadeva tudi nekatere druge razvite države: bolezen je ime nezaupanje ljudstva v svoje voditelje, v vlado. To na Japoncem še bolj pade v oči, ker Japonci tradicionalno bolj spoštujejo oblast, kot je to primer v zahodnih deželah. V svetovnem in naglem spreminjanju družbeno-gospodarskih in političnih pogojev, pa se tudi tradicionalne navade naglo krhajo, izginjajo in pušajo svoje mesto drugim pogledom in razpoloženjem, vsakokrat predvsem usklajenim s spremenjenimi gnutimi in duhovnimi potrebami novega časa.

Vladajoča Liberalna demokratska stranka, ki se nepretrgoma nahaja na oblasti, odkar si je Japonska l. 1952 spet pridobila svojo suverenost, je zdaj izčrpana

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Držite zase svoje tajnosti. Posebno ko gre za zahtevnejše načrte. Skušajte se obvladati, tudi če vas ljubljena oseba razjezi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zelo vabljive finančne predloge boste morali temeljiteje preučiti, da ne bi nasledili. Neko novo prijetno prijateljstvo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Z diplomatsko potezo si boste pridobili novo poslovno prijateljstvo. Pazite, da v družini ne pride do preloma.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Neki nujni posli vam bodo odvzeli veliko časa in vse bo zaman. Naj

Kolikšno pozornost dajo na Kubi knjigi

Na Kubi imajo kakih deset avtorov, na katerih je z velikimi črkami izpisana beseda «kultura». Srečati jih povsod, predvsem v odročnih krajih kubanskih planinskih predelov, toda ne večim, ne urnika ne od kod prihajajo ne kam gredo. Preprosto jih srečujemo vsaki ur in zelo pogosto tam, kjer je sicer drugih prevoznih sredstev zelo malo. To so tako imenovani «bibliobusi» ali potujoče knjižnice.

Kadar gre za izobraževanje državljanov, naj bo splošno ali delno - politično, na Kubi ničesar ne prepuščajo naključju. Založniška dejavnost je tu praktično osredotočena v enem samem podjetju, imenuje se «Kubanski inštitut knjige». Ta sestavlja založniške programe, tiska knjige in razpečuje. Ko so nekoč vprašali Castra, čemu bi bilo treba posvetiti največjo pozornost ob tiskanju novih knjig, je rekel: «Samo temu, da bo vse natiskano usmerjeno na izobraževanje množic».

Zato v založniški dejavnosti «Kubanskega inštituta knjige» pripišejo veliko važnost, poleg strokovno - izobraževalni, tudi vzgojno - politični literaturi. V čedalje večji meri tiskajo dela Marxa, Engelsa in Lenina, v domala vsaki kubanski hiši imajo zbrane spise Ernesta Che Guevare v treh

delih in pa knjigo Fidela Castra «Zgodovina mi bo dala prav».

Dobre knjige so razprodane v nekaj urah. In to se ne dogaja zaradi njihove majhne naklade, knjige se na Kubi tiskajo v 50 in tudi v 100.000 izvodih. Letno tu natisnejo domala 20 milijonov izvodov knjig, med katerimi je, seveda, največ onih s področja «izobraževanja množic».

Na Kubi so odpravili nepismenost, kubanske šole obiskuje zdaj okrog 2,5 milijona ljudi, torej vsak četrty Kubanec.

Večina blaga široke potrošnje je racionalizirana, knjige pa so, nasprotno, v svobodni prodaji in tako poceni, da nakup pravzaprav ne predstavlja nobenega izdatka. Nakup neke knjige najprej priporočajo šolam, knjižnicam, univerzam in določenim drugim institucijam, kar ostane, pa pošljejo knjigarnam po vsem otku. Da bi knjiga prišla do vsakogar, so v distribuciji bile uvedene nekatere novosti: čitatelj, na primer, ki je knjigo kupil in jo prečital, to lahko knjigarni spet vrne in si vzame drugo brez doplačila. Še posebno pozornost je oblast posvetila ljudem v odročnih krajih. Da bi tudi tem pomagala utreti pot do knjige, je organizirala omenjene «bibliobuse».

KANADSKI DIPLOMAT IN NJEGOVA GALERIJA V MOSKVI

Sreča «samotnega ribiča ob ribniku, polnem rib»

V torek je v Moskvi odprl razstavo «nekonformistični» slikar - Kanadčan je tri stanovanja spremenil v veliko galerijo s 400 slikami

Kazimir Malevič. Gre za eno prvih njegovih abstraktnih olj.

Ko pride človek v «stanovanje» kanadskega diplomata, kar obstane. Vsi prostori njegovega velikega stanovanja so obloženi s slikami in deli najpomembnejših ruskih slikarjev iz začetka našega stoletja. Poleg že omenjenih velikih, so tu tudi Tatlin, Rodčenko, Popov, Kludis, Ander, Lisic, Redko itd. itd.

George Costakis računa, da ima v svojem stanovanju kakih 400 risb in slik najpomembnejših ruskih oziroma sovjetskih modernih umetnikov. Ker računa, da je v «Sovjetski zvezi» in se prej v «Sovjetski zvezi» delalo od 60 do 70 «modernistov», od katerih so nekateri ubrali pot tujine, drugi pa se prilagodili novim časom, in ima Costakis slike kakih 47 zavednih ruskih oziroma sovjetskih likovnikov, praktično razpolaga z deli velike večine ruskih oziroma sovjetskih modernistov. «Vsaka galerija, vsak muzej moderne umetnosti bi bil ponosen, če bi lahko stel v svoje bogastvo dela teh 47 ruskih slikarjev» - pravi kanadski diplomat.

Tistim, ki ga vprašajo, kako mu je uspelo zbrati tolikšno število tako veljavnih del, Costakis pravi takole: «Sem bil načasno ribič ob ribniku polnem rib, Zares, to je najprimernejša razlaga za njegovo sedanje bogastvo, ki se je, ko po končani drugi svetovni vojni lotil zbiranja teh del, je imel kar malo tekmecev. Ljudje so se kar čudili, da se nekdaj zanima za dela, ki v veljavni umetnostni nimajo nobene veljave. Bili smo pač v Stalinovi dobi».

Odvčel bi bilo ponavljati staro resnico, da so hladna leta Stalina zadušila moderno umetnost v Sovjetski zvezi. Slike, ki danes veljajo tisoče in tisoče dolarjev, so se tedaj prodajale za rubelj. Costakis se je spominja, kako sta mu «ušla» dva Chagalla. Bil je v finančnih težavah, ker si je bil kupil obleko in ni imel denarja, da bi nabavil dve Chagalovi deli, ki sta odšli na Švedsko. Tedaj bi ju kupil za skromno ceno, danes do njih ne more in ne bo moč nikoli.

Kanadski diplomat je star 62 let. Kot samo ime pove, je v tujino in imajo torej le potencialno veljavo. Z njimi je obložil vse svoje ogromno stanovanje, tako da predstavlja njegovo stanovanje in zbirka v njem svojevrsno moskovsko posebnost. Costakisova zbirka je edinstvena na svetu. V eni sobi ima natlačeni veliki Chagalovi deli. Ker vemo, kolikšno ceno ima danes Chagall, je logično, da je v zbirki «estari», prvih Chagalov velikansko vrednost. Eno celo steno velike sobe prekrivajo olja, ki jih je naslikal mojster Vasilij Kandinsky. Kar smo rekli za Chagalla, velja v enaki meri za Kandinskega. Na eni drugi steni je velika podoba, ki jo je naslikal

Costakis danes pravi: «Kmalu sem se prepračil, da bodo te slike ljudi navdušile, ker so bolj žive».

In moč je razprodal svoje flamске umetnine, razpečal je še nekatere srebrenih starinskih predmetov in se lotil zbiranja modernih slik. Logično, da je imel v Sovjetski zvezi možnost zbiranja ruskih abstraktnih slik. Na osnovi starih katalogov je iskal sorodnike starih ruskih modernistov iz prvih let po revoluciji. Polnih petnajst let je zbiral te umotvore in nihče se ni zmenil zanj in njegovo početje. Nato so se mu pridružili tudi drugi. Vse te slike je prinašal domov, jih razobešal po svojem «trajnem» stanovanju. Živi namreč na Vernadskovem prostoru, kjer si je tri stanovanja preuredil v eno in vse prostore spremenil v eno veliko galerijo. V soboto proti večeru so odprli osmico, kjer so točili dobro domačo kapljico. Poskrbelo je za to, da tudi za to, da gosti niso pili «na prazno», kajti na voljo so bile tudi domače klobase z zeljem. Toliko o tem delu martinovanja. Mladi Dolinanci se niso omejili na to, pač pa so pripravili pookušnje domačih vin s kulturnim sporedom.

(Nadaljevanje na 1. strani)

NA FILMSKIH PLATNIH

Luigi Comencini: «Mio dio, come sono caduta in basso»

Zadnji film Luigija Comencinija «Mio dio, come sono caduta in basso!» sprejemamo navdušeno z zadovoljstvom. Vse v njem ni oprost, npr. uporaba protagoniste Laure Antonelli, o kateri smo pozitivno pisali, ko je bila še skoraj neznanca, morda pa ji je prav nenadna slava škodovala: ne zato ker bi bila prej dobra igralka, temveč zato ker se je prej omejevala na erotični klisej, ki je kot tak «funkcionalni» bolj kot v večini lepotic, ki jih gledamo na platnih. Sedaj pa, ko je prisiljena nastopati tudi kot «igralka», pokaže v tem oziru precejšnjo omejenost.

Ne glede na to, imamo pred sabo film, ki mu v glavnem uspe dati stereotipni italijanski filmske komedije neko zgodovinsko dimenzijo, ne kot v prejšnjem Comencinijevem filmu «Infanzia e vocazione di Giacomo Casanova veneziano», a vsekakor v istem smislu. To ne pomeni, da jemljemo ta film prereno: obratno, zdi se nam uspel prav zato, ker dosledno prevaja zgodovinski kader v komično dimenzijo. Predvsem dialog je vsesokoli iznajdljiv in inteligenten; morda se občuti, da je s Comencinijem sodeloval pri scenariju stari scenarist Ivo Perilli.

Jack Clayton:

The Great Gatsby

«The Great Gatsby» (Il grande Gatsby, 1974) je prvir film, ki ga je Francis Ford Coppola napisal za drugega režiserja, Jacka Claytona, s katerim se vendar v marsičem ni strinjal glede ekranizacije tega romana ameriškega pisatelja Francis Scotta Fitzgeralda. Film je zato Claytonov. Z lahkoto spoznamo, zakaj se Coppola v marsičem ni strinjal: Clayton teži k zunan-

V Dolini so martinovali s kulturnim programom

Svoj pridelek je na pookušnje prineslo kar 24 vinogradnikov. Domači zbor je nastopil s 13 pesnimi - Nastopil harmonikar Bajt

Zgoraj zbor «Valentin Vodnik», spodaj vinogradniki, ki so sodelovali letos pri pookušnji novega vina

Martinovanje je v naših krajih zelo staro in med ljudmi občuteno praznovanje. Martinovanje je eden tistih naših običajev, ki so ga po drugi vojni naši ljudje ponovno obnovili. Martinovali so že naši davni dedje in pradedje, ki so ta praznik uvedli ob svetem Martinu, ko da vino «dorzor», ko most pravzaprav šele postane vino.

Po naših družinskih smo tako na Tržaškem kot na Gorškem skoli ves teden imeli martinovanja. Martinovanje so v sooto in nedeljo pripravili tudi člani Mladinskega krožka v Dolini. Praznovanje je privlačilo posebno v nedeljo zelo veliko ljudi in to ne le domačinov, Dolinčanov, pač pa tudi ljudi iz ostalih breških vasi, pa tudi s kraške planote in mesta.

V soboto proti večeru so odprli osmico, kjer so točili dobro domačo kapljico. Poskrbelo je za to, da tudi za to, da gosti niso pili «na prazno», kajti na voljo so bile tudi domače klobase z zeljem. Toliko o tem delu martinovanja. Mladi Dolinanci se niso omejili na to, pač pa so pripravili pookušnje domačih vin s kulturnim sporedom.

Kulturni spored se je v nedeljo začel ob 19. uri. Kratak priložnostni nagovor je imel domačin Aldo Strajn, ki je pozdravil ljudi, ki so na prirideviti prišli in povedal, da se je ob letošnjem martinovanju udeležilo razstave ali bolj pookušnje vin 24 domačih vinogradnikov, ki so rade volje prinesli v oceno svoj letošnji pridelek. Posebna komisija je pookušala 37 vrst vina, 23 vzorcev belega in 14 vzorcev črnega.

Prvo nagrado za belo vino je dobil Boris Bandi iz Prebeneda, drugo Lucijan Svetina, tretjo pa Zdravko Kocjančič, oba iz Doline.

Za črna vina so bile nagrade razdeljene takole: prvo nagrado je dobil Rihard Krnec iz Krogelj, drugo so doodelili Egidiju Pečarju iz Doline, tretjo pa je dobil Voljo Kocjančič iz Krogelj. Vinogradnika, ki sta dobila prvo nagrado za črno oziroma belo vino, sta dobila v znak priznanja pokal z napisom «Mladinski krožek - martinovanje 74». Vsi ostali vinogradniki, ki so se udeležili letošnjega martinovanja, pa so dobili spominski diplom.

Poleg omenjenih nagrajenih vinogradnikov iz vasi dolinske občine so se letošnje zadnje prireditve udeležili še naslednji vinogradniki: Angel Kosmač, Bogdan in Roman Smotlak, Franc in Stojan Krnec, Bruno Prašelj, Ignacij Ota, Zori Pangerc, Ludvik Krizmančič, Mario Kocjančič, Karel Slavec, Karel Sancin, Zorko Jurjevič, Anton Bandi, Lovrenc Strajn, Roman Klabjan in Danilo Lovrhina.

Dolinski pevski zbor «Valentin Vodnik» je na prirideviti nastopil s samostojnim celovečernim koncertom. Izvajal je trinajst pesmi, od katerih je bilo osem slovenskih, nato po eno hrvaško, rusko, furlansko, staro tržaško ter znano črnsko duhovno pesem «Dip river» - globoka reka, ki so se jo Dolinčani pravkar naučili in z njo prvič nastopili.

Zbor je svoj nastop zaključil z Vrabčevim «Zdravljico».

Po nastopu pevskega zbora je stopil na oder harmonikar Bruno Bajt iz Boršta, ki je na svojo elektronsko harmoniko zaigral več narodnih in drugih pesmi.

S. G.

M. M.

RADIO TELEIZIJA

SREDA, 20. NOVEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVI ZIJA PRVI KANAL

- 9.30 - 11.30 Sola
- 12.30 Poljudna znanost
- Dokumenti sodobne zgodovine
- 12.55 Anketa o poklicih: Kmetijski strokovnjaki
- Sodobno kmetijstvo zahteva svoje strokovnjake, svoje tehnike in kompetentne organizatorje. O tem bo govor danes
- 13.30 DNEVNİK
- 14.00 Oddaja o vzgojnih problemih
- 15.00 - 17.00 Sola
- 17.00 DNEVNİK
- 17.45 Program za mladino:
- Mafalda in glasba, risani film
- 18.45 Poljudna znanost: TOGLIATTI
- Danes se začne oddaja, ki skuša prikazati vodilne ljudi. Gre pravzaprav za novo serijo oddaj, ki bodo govorile o ljudeh, ki so ustvarili sodobno Italijo. V prvem obdobju bo govor o Togliattiju. De Gasperiju, Di Vittorio in Agnelliju. Prva oddaja, ki je namenjena voditelju italijanske komunistične partije Palmiru Togliattiju, se sestoji iz treh nadaljevanj, ki jih je pripravil Gianfranco Corsini
- 19.15 Italijanske kronike
- 20.00 DNEVNİK
- 20.40 KRUHU KRUH
- Današnja, peta oddaja s tem naslovom je tudi zaključna. V današnji oddaji bo prav tako govor o načinu prehrane v Italiji, ki se je sicer razvila v moderno državo, ki pa kljub temu ni sposobna dati kruha vsem svojim državljanom. V Italiji da državljan v poprečju skoraj polovico svoje plače samo za prehrano.
- 21.40 Športna sredi
- 22.45 DNEVNİK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.45 ŠPORTNI DNEVNİK
- 19.00 Glasbeno - govorni spored
- z Aldom Fabrizijem, Ave Ninchi, Paolom Panellijem in Bice Valori. Danes bo na sporedu sedma, zaključna oddaja.
- 20.00 Večerni koncert
- Pianist Paolo Spagnolo bo izvajal Schumanna, Mendelssohna
- 20.30 DNEVNİK
- 21.00 LA FINE DELLA SIGNORA WALLACE
- Film je režiral Anthony Mann, glavno moško vlogo igra v njem Eric von Stroheim, v drugih vlogah pa igrajo še Dan Duryea, Mary Beth Hughes, Stephen Barclay itd.
- 22.45 Filmske premiere

JUGOSLOVANSKA TELEVI ZIJA

- 8.10, 10.50, 15.25 SOLA: Slavonija, Trdnjave in dvorci, Nove knjige, Nikoletina Bursac, Vzgojno - izobraževalni proces, Paraziti, Priroda, Od Varšave do Krete, Glasbeni pouk, itd.
- 17.20 Zgodba o deklici Margareti, mladinski film
- 18.05 OPTUNISTI
- Beograjska TV je pripravila reportažo o štirih članih zveze komunistov, ki so bili izključeni, ker niso izpolnili sklepa o izključitvi direktorja. Priitožili so se statutarni komisiji CK, kjer naj se pokaže ali so oportunisti ali ne
- 18.40 Mladi za mlade: TREZNA PRESOJA
- Današnja oddaja «Mladi za mlade» je nastala na Tržaškem in Gorškem. Člani ljubljanske televizije so obiskali nekaj ljudi in v našem zamejstvu, da bi se pogovorili o nevarnosti, ki di v našem zamejstvu. Ljubljanski TV ekipi je zanimajo predstavljati neofašizem. Ljubljanski TV ekipi je zanimajo, koliko mladi ljudje poznajo zgodovino in bližnjo preteklost, pa tudi to, kaj slovenska in italijanska šola nudi v smislu osveščanja mladih glede antifašizma. Ekipa je posnela 22 pogovorov s mladinci slovenske in italijanske narodnosti. V oddaji nastopajo tudi trije borci proti fašizmu in sicer dr. Sardoč, Dušan Hreščak in Vladimir Kenda,
- 19.10 Risanca
- 19.30 DNEVNİK
- 20.05 SKRIVNOSTNI DOSJE
- 21.45 DNEVNİK
- 22.00 NOGOMET: NIZOZEMSKA - ITALIJA
- KOPRSKA BARVNA TELEVI ZIJA
- 19.55 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNİK
- 20.30 NOGOMET: NIZOZEMSKA - ITALIJA
- 22.00 Split 74
- 22.30 NAMIZNI TENIS: JUGOSLAVIJA - JAPONSKA

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
- Poročila: 7.05 Jutranja glasba; 11.30 Sola; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.30 Sola; 18.50 Koncert; 19.30 Zbor in folklora; 10.35 Simf. koncert; 21.50 Motivi iz filmov.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila: 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.30 Mali umotvori; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Mladodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Politične aktualnosti; 15.00 Znanstvena oddaja; 15.30 Polke in valčki; 16.45 Mladi izvajalci; 17.15 M. Kozina: «Proti morju»; 18.00 Domači pevci; 19.30 Prenos RL; 19.30 Glasba v večeru; 20.00 Zborovski petje; 21.00 Literarna oddaja; 22.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Izbran spored; 14.05 Drugi glas; 14.40 Nadaljevanje; 15.10 Program za mladino; 17.05 Komorna in operna glasba; 19.30 Glasbeni

spored: 20.20 Nogometna tekma Holandska - Italija.

II PROGRAM

- 7.30, 8.30, 12.30, 15.30, 19.30 Poročila: 7.40 Lahka glasba; 8.40 Kako in zakaj?; 9.35 Nadaljevanje; 9.55 Pesem za vsakogar; 12.40 Opračljivi; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 17.30 Reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 20.00 Sestanek petih; 20.50 Plošče; 22.50 Človek v noči.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.25 Glasbena pravljica; 9.40 Temelji marksizma; 10.15 Urednikov dnevnik; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Gostje z opernih odrov; 15.45 «Loto vrtljak»; 16.45 Zvoki orkestra Ornadea; 17.00 Aktualnosti; 17.20 iz repertoarja Komornega zbora; 18.05 Naš razgovor; 18.35 Predstavljamo vam; 19.40 Ansambel Latinos; 19.50 Lahko noč, otroci!; 22.00 Koncert iz našega studia; 22.20 S festivalov jazz; 23.05 Črnska lirika; 23.15 Jug. pevci zabavne glasbe.

ZA OČETOM

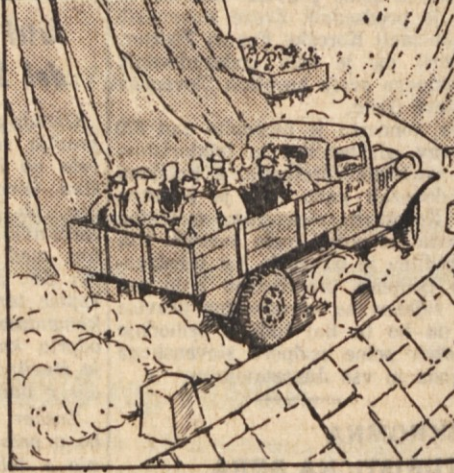
PIŠE JANEZ TRNOVC, RIŠE MIKI MUSTER

Cez jezero Titicaca so se odpeljali na majavih čolnih z jadri iz pletene trave. Na nasprotnem bregu so končno stopili na perjska tla. Z železnico so nato nadaljevali popotovanje in prispeli naposled v mesto Cuzco (Kucko), ležeče na 3260 metrov visoki planoti, nekdanjo prestolnico davno uničene države Tavantinsu, kateri so vladali Inkli.

V Cuzcu je bil sedež družbe novega srebrnega rudnika v Amaronu. Za delo v tem rudniku najete delavce je sprejel poslovodja, a ogledal si jih je tudi ravnatelj, ki pa ni bil španec kakor ostala tamkajšnja gospoda, marveč državljani Združenih držav Amerike iz New Yorka. Oba sta presojala njihove moči, kakor presoja kupec živino na sejmu, preden jo kupi in vpreže v svoj voz.

Stanko in Pavle, ki sta že spotoma zasluhila, kam gresta, sta postala po tem ogledu še bolj zaskrbljena. Vendar sta še vedno upala, da bosta lahko čez pet let srečno odpotovala v rodne kraje z lepimi prihranki. V taki veri sta z ostalimi tovariši vred sedla na enega izmed mnogih tovornih avtomobilov, ki ju je odpeljal po dolini reke Ucayali (Ukajali) v hribe.

Odvetnik svetuje

V tej strokovni rubriki naš pravni svetovalec, goriški odvetnik dr. Peter Sanzin, seznanja čitatelje z vsakdanjimi pravnimi vprašanji, ki jih lahko čitatelji naslovijo na uredništvo v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali na pisarno dr. Sanzina v Gorici (Ul. Duca d'Aosta 42).

Razdalja gnojišč od meje

Kmetovalec s Krasa je prišel v mojo pisarno po nasvet ter mi pokazal pismo odvetnika iz Trsta, s katerim mu ta - v ime sosedov - daje rok, da v kratkem času odpravi gnojišče, ki je izkopano in obzidano ob meji s sosedovim vrtom. Prizadeval se je pritoževati, da ima s sosedom sial ne nevesčnosti, posebno odkar se je priselil v bližino hiše tuje iz Laškega, ki je poročil sosedovo hčer in kateri baje podpihuje tasta, tako da prihaja do večnih preprirov in prekanj. Dodal je, da nima več namena pasivno prenašati sosedove samovolje, posebnost sedaj ne več, ko bi ne mogel, niti zaradi ljubega miru, ugotovi zahtevam nasprotno stranke brez večje škode, in ker tudi ne bi imel kam »premakniti« gnojišča zaradi pomanjkanja primerne prostora v bližini hleva. Dvomil je v upravičenost sosedove zahteve in vprašal, če lahko ostanke gnojišča tam, kjer je, »saj ga je postavil že moč oče in ni do sedaj nikogar motilo«. Zaključil je s pripombo, da on, ki je naročnik Primorskega dnevnika, vedno bere odvetniške članke, kjer je videl zapisano, da se po določenem času pridobijo in izgubijo razne pravice, tako da u-

pa, da bi mu po tolikem času tudi sosed ne mogel ničesar zaradi gnojišča ob meji, čeprav so mu na občini rekli, »da bi se moral držati dva metro od meje«. S prizadevanjem se poznam se iz časov, ko je imel sina v Dijaškem domu v Gorici, ter sva se ob koncu se pogovorila o marsičem; ob tej priložnosti mi je dejal, da je bilo bolje, ko je bila ta le rubrika objavljena v nedeljskem dnevniku, ker da se ima ob nedeljah več časa in volje čitati časopis, in da naj pišem »bolj preprosto, posebno o kmečkih problemih«.

suhoparnejša, vendar bo vseeno pritegnila pozornost zainteresirane čitatelja tudi v medtedenski izdaji.

Da preidem k vprašanju. Občinski tajnik je točno povedal prizadetemu, da mora biti gnojišče najmanj dva metro od meje. Pri tem je gotovo mislil na člen 889 civilnega zakonika, ki pravi da »kdo namerava izkopati vodnjake ali gnojišča v bližini meje, mora spoštovati razdaljo najmanj dveh metrov od meje in v notranjosti obzidanih parcel«. Občinski pravilnik lahko zahteva še večjo razdaljo, ali določijo primerno gradbeno značilnosti; goriška občina ima na primer občinski gradbeni pravilnik š iz leta 1886 (zakon z dne 7. 5. 1886 veljaven za glavno pokrajinsko mesto Gorica in katastrske občine Grafenberg, Pristava in Rosenthal) - značilen, vendar ne edini primer zastarelosti obstoječe zakonodaje - kjer se predpisuje, da morajo biti gnojišča ograjena z »zidovi, ometanimi s cementom in opremljeni z lesenim pokrovom«.

V obravnavanem primeru bi torej prizadeval moral odpraviti in prestaviti gnojišče na razdaljo najmanj dveh metrov od sosedovega vrta. Na njegovo srečo mu tega ne bo treba več storiti, ker si je pridobil pravico po načelu pripisestvovanja (usucapione), da ohrani obstoječe stanje, saj je minilo že več kot štirideset let, odkar je njegov oče preuredil gospodarsko poslopje z vsemi pritlikami (hl.v. senik, gnojišče itd.), in se je tega od takrat mirno in nesporno posluževal v vsakdanjem kmečkem delu.

Patronat KZ - INAC svetuje

V tej rubriki naš izvedenec Boris Simoneta seznanja čitatelje z vsemi vprašanji v pristojnosti Patronata Kmečke zveze. Za vsa pojasnila se lahko zainteresirani obrnejo na Patronat KZ INAC, Ul. Cicerone 8/b, tel. 62-785. Urad je odprt vsak dan od 8.30 do 12.30 in popoldne od 15. do 17. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 12. ure.

Izboljšati kmečko zavarovanje

Kmečko prebivalstvo je bilo in je na žalost še zmeraj žrtev nedostupnih diskriminacij ter ne uvažanja osnovnih pravic, ki so jih kakorkoli že dosegale ostale delavske kategorije. Zato ni nič čudnega, če beležimo vedno večjo brezbrziost za kmečko dejavnost, saj npr. podrejeno delovno razmerje zagotavlja delavcu večjo gotovost in ga učinkovito ščiti zakon, ki mu poleg dolžnosti za zagotavljanje tudi vse potrebne pravice. Kmečki človek pa doseže vsako stvar, če jo sploh doseže, z namudom in z očitno diferenciacijo od ostalih delavskih kategorij.

Vzemimo za primer socialno zavarovanje, ki nas najbolj zanima, in je takoj na dlani, da je kmečko prebivalstvo žrtev cele vrste pomanjkljivosti. Sicer je bilo stanje do pred nekaj leti res dramatično in se je sedaj za spoznanje izboljšalo, v teku pa je sindikalni boj, da bi zavarovalni status (od pravice do dolžnosti) in poslednih obdelovalcev povsem izenačili s statusom podrejenih delavcev, ki so vpisani v splošno obvezno zavarovanje. Vendar je ta proces počasen in posledice niso prizadeto kmečko prebivalstvo.

Zakon z dne 26. oktobra 1957 št. 1047 je priznal tudi neposrednim obdelovalcem, polgurnarjem in kolonom pravico do invalidskega, starostnega in družinskega zavarovanja. Ta pridobitev je bila sicer po eni strani dobrodošla in hvalevredna, vendar pa ne moremo spregledati dejstva, da je do tedaj minilo kar 22 let, odkar je bila priznana ista pravica podrejenim delavcem, preden so tudi kmetovalci dosegli to zavarovanje. Se posebej moramo tudi poudariti, da je do tedaj preteklo skoraj 10 let, odkar je stopila v veljavo republikanska ustava, katere člen 38 jamči zavarovanje vsem delavcem, se pravi, da ta nedopustna zamuda predstavlja primer ustavne nezakonitosti. V

primerjavi z ostalimi kategorijami pa so bili neposredni obdelovalci še prikašani bodisi zaradi omejene pravice do družinske pokojnine, bodisi zaradi višje starostne meje, ko neodvisni zemljiški obdelovalci lahko zaprosijo za starostno pokojnino.

Člen 18 omenjenega zakona št. 1047 je izključeval možnost, da zainteresirana stranka uveljavi družinsko pokojnino ali kateri koli drugi prejemek v primeru smrti zavarovanca ali upokojenca. Edinole vдова je lahko dosegla družinsko pokojnino, ko je dopolnila 60. leto starosti ali pa je bila nesposobna za delo, če ni uživala lastne pokojnine. Se pravi, da so bili vдова in otroci prisiljeni, da so sami, tudi preko svojih zmogljivosti, opravljali tako naporno in strokovno delo, kot je obdelovanje zemlje in živinoreje, ker niso imeli pravice do nobene finančne pomoči.

To absurdno zakonsko določilo so pozneje vendarle prekinili s čl. 25 zakona 30. aprila 1969 št. 153, ki usklajuje tudi kmečko družinsko pokojnino s predpisi, ki veljajo pri splošnem obveznem zavarovanju podrejenih delavcev in se nanaša na čl. 22 zakona 21. julija 1965 št. 903.

To zakonsko določilo, kolikor po eni strani odpravi ustavno nezakonitost, pa po drugi strani ne ščiti pravic vseh tistih kmečkih zavarovancev, ki so preminili, preden je omenjeni zakon stopil v veljavo, in svojcev tistih kmečkih upokojencev, ki so uživali pokojnino že pred 1. januarjem 1970.

Kar se tiče višje starostne meje (mejski doseže starostno pokojnino s 65. letom starosti, ženska pa s 60-imi letom starosti), je vedno očitno neenakopravno ravnanje v primerjavi s kategorijo podrejenih delavcev, za katere nastopi upokojitev s 5 let prej. To pa predstavlja grobo kršitev čl. 3 ustave, ki zagotavlja pravno e-

nakost državljanov, kar zadeva obvezno zavarovanje delavcev. Res si je težko razlagati to diskriminacijo, saj ne moremo sprejeti obrazložitve o večji ali manjši telesni vzdržljivosti te ali one kategorije. S tem v zvezi naj omenimo, da npr. za podrejene zemljiške delavce, ki praktično opravljajo isto delo, kot neposredni obdelovalci, velja znatna starostna meja.

Kategoriji neposrednih obdelovalcev bi morali predvsem znižati mejo za starostno upokojitev, s čimer bi se zmanjšalo tudi število kmečkih invalidskih upokojencev, ki je sorazmerno izredno visoko. Moralo bi priti do reforme, ki jo predvideva čl. 33 zakona 30. aprila 1969 št. 153, po kateri naj bi do 31. decembra 1975 vlada izdala zakone, s katerimi bi izenačili minimalne pokojninske zneske neodvisnih delavcev in njihovih družinskih članov z zneski podrejenih delavcev. Se pravi, da bi morali kmečki zavarovanci doseči iste zavarovalne pogoje in nakazovalne prispevke, ki jih določajo splošni zakoni obveznega zavarovanja.

Ne preostaja nam drugega, kot da na vse to izrazimo željo, da ne bo ostalo le pri poskusu, temveč da bo celotna problematika, ki zadeva zavarovalni status neposrednih obdelovalcev, čimprej učinkovito rešena.

OBVESTILO VINOGRADNIKOM

Vse vinogradnike obveščamo, da se bliža 29. november, ko zapade rok za prijavo letošnjega vinskega prideika. Kdor še ni opravil te formalnosti in namerava v teku sezone prodati določeno količino vina ali pa bo odprl osmico, naj to uredi pravočasno; ali neposredno na davčnem uradu, ali pa se lahko zgleda na našem patrolatu, kjer bo opravil vse potrebno za prijavo.

OBVESTILO JUGOSLOVANSKIM UPOKOJENCEM

Vse tukajšnje upokojence, ki prejemajo od Jugoslavije katero izmed pokojnin, pozivamo, da se zgledajo v našem patrolatu o življenjsko dostavljeno ravnanje v zvezi z nezaposlenosti na Skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja v Ljubljani. Zainteresirani naj bi se zgledali v teku tega meseca.

KAJ PRINAŠAJO ŠOLSKA POOBlašČENE ODREDBE (2)

NOVI PRAVNI POLOŽAJ ŠOLNIKOV

PooblašČene odredbe, ki so stopile v veljavo 12. novembra t.l., urejajo tudi položaj učnega, vodstvenega in nadzornega osebja v otroških vrtcih, osnovnih šolah, višjih šolskih zavodih in umetnostnih šolah.

Prva večna novost, ki jo zasledimo že pri prvem členu pravil o pravnem položaju šolskega osebja, je svoboda poučevanja, ki se je lahko poslužilo učno osebje vseh vrst šol, kar je treba tudi razumeti kot odprto kulturno sočudenje, ki naj obogati učencevo osebnost.

Večjo svezino prinašajo pooblašČene odredbe tudi v pojmovanju učne funkcije, ki preraščajo sedaj v širše sodelovanje učiteljev pri kulturnem razvoju učence se mladine, kar seveda zahteva tudi boljšo strokovno pripravo in stalno študijsko izpopolnjevanje učnega osebja, ki bo sedaj usmerjeno v smislu prej omenjenih odredb k sodelovanju s celotno šolsko skupnostjo.

Kakovostno spremembo predstavlja tudi novo pojmovanje vodstvene funkcije, ki postaja bolj dinamična oblika za povezovanje dela vseh šolskih organov, kot pa neka statična birokratska funkcija.

Zelo važno je tudi sedanje pojmovanje nadzorne funkcije, pri kateri se poudarjajo predvsem skrb za strokovno izpopolnjevanje učnega osebja in nasveti za razne didaktične dejavnosti na šoli.

Zelo podrobno se obravnava namerščanje učnega, vodstvenega in nadzornega osebja na vseh vrstah šol. Tako so za prehod v stalež predvideni razpisi natečajev. Za poučevanje na šolah so navedeni tudi posamezni pogoji, izmed katerih je gotovo najvažnejši tisti, ki zahteva za poučevanje na srednji šoli univerzitetno izobrazbo, razen ko gre za poučevanje nekaterih predmetov na tehničnih, strokovnih in umetnostnih šolah.

Podobno je tudi določena sestava izpitnih komisij in njihove pristojnosti, kakor tudi oblika izpitov.

Cilj razpisa natečajev za učno osebje je, da se to seznanijo s strokovnim didaktično-pedagoškim delom. Na takšnih natečajih lahko predavajo tudi strokovnjaki za posamezne predmete.

Lestvica kandidatov za prehod v stalež se sestavi na podlagi izida natečaja oziroma na podlagi strokovnih kvalifikacij.

Za slovenske šolnike sta posebnostna važna člena 45 in 46, ki se nanašata na šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu in Gorici. V členu 45 se namreč obravnava namerščanje učnega osebja na vseh slovenskih šolah, pri čemrskih vrtcih do višjih šolskih zavodov, za kar so predvideni razpisi natečajev, ki se jih lahko učeletjo samo italijanski dijavljani slovenskega »nativnega jezika. Tudi za poučevanje italijanske mora kandidat obvladati slovenski jezik, kar mora dokazati a kolokvijem pred tričlansko komisijo, ki jo imenuje željni šolski skrbnik. Na natečajih za šole s slovenskim učnim jezikom predavatelji predavajo v slovensčini.

Člen 46 določa razpis natečajev za vse slovenske šole v Trstu in Gorici. Na teh tečajih morajo izdati izpitne komisije obvladati slovenski jezik.

V zvezi s splošno šolsko problematiko so zelo zanimivi ti člani, ki obravnavajo pravico do sindikalnih svobod. V tem okviru lahko šolske sindikalne organizacije uporabljajo za svoja zborovanja tudi šolske prostore. Učno osebje lahko zboruje izven šolskega urnika kadarkoli, med šolskim urnikom pa deset ur letno po predhodnem obvestilu za starše otrok. Tri dni pred zborovanjem mora sindikat sporočiti dnevni red zborovanja ravnatelju šole. Sindikalnega zborovanja na šoli se lahko udeležijo po predhodnem obvestilu tudi izvenšolski sindikalni voditelji.

Novi delovni urnik določa 24 tedenskih ur za učitelje na osnovnih šolah in 18 tedenskih ur za učitelje na gimnazijah in na srednjih šolah. Nato je določeno 20 mesečnih ur, ki morajo šolniki opraviti v zvezi s splošnim delom na šoli.

Šolniki, ki dosežejo 65. leto starosti, se upokojijo.

Izredno zanimivi so nato člani, ki obravnavajo eksperimentiranje in didaktično raziskovanje, kulturno in strokovno izpopolnjevanje ter v tem smislu tudi ustanavljanje novih šolskih zavodov. Profesorji zbori in šolski svetovi lahko sklepajo o oblikah medodloškega in didaktičnega eksperimentiranja na določeni šoli. V ta namen se predvideva ustanovitev raznih eksperimentiranja na določeni šoli. V ta namen se predvideva ustanovitev raznih eksperimentalnih zavodov, ki bi imeli upravno avtonomijo, a bi bili postavljeni pod nadzorstvo prosvetnega ministrstva. Njihova naloga bi bila v tem, da bi raziskovali predvsem vzgojne probleme in bi nato lastne didaktično - pedagoške izsledke ter zaključke posredovali drugim šolam.

PooblašČene odredbe prinašajo torej v življenje šole in šolnikov mnogo novosti, zato je prav, da se vsakdo, ki ima kakor koli opravka s šolo, seznani z njimi čim bolj, da bo tako lahko pravilno razumel novo vlogo in delo posameznega šolnika oziroma delovanje celotne šolske skupnosti.

ALEKSANDER KRŠČAK

TV REPORTAŽA O LETOŠNJEM «VLAKU BRATSTVA IN ENOTNOSTI»

NA SVIDENJE - DOVIDJENJA

Pred 33 leti so nacisti izgnali iz Štajerske v Srbijo in Hrvaško okrog 17.000 slovenskih ljudi, drugih 45.000 pa odpeljali v taborišča smrti

Ljubljanska televizija bo 29. t.m. ob 18. uri oddajala reportažo o letošnjem «Vlaku bratstva in enotnosti», s katerim se je odpeljalo v Šumadijo v Srbijo okrog 400 bivših izgnancev iz Slovenije na tradicionalni obisk k svojim takratnim gostiteljem.

Avtorica oddaje Dorica Makuc nam je prijazno posredovala zapis o tej reportaži, ki jo objavljamo tudi zato, ker prča o dejanskem bratstvu med ljudmi in narodi, ki ga lahko ustvari samo skupno trpljenje in pa skupno hrepenenje po svobodi.

7. junija 1941 je odpeljal z železniške postaje Slovenska Bistrica prvi transport slovenskih izgnancev v Srbijo. Do 10. julija jih je odšlo še 17 s skupno 7.000 ljudmi, nato do 27. septembra 1941 še 21 transportov z 10.000 ljudmi na Hrvaško. Nemški okupator je hotel izpolniti željo »velikega fiterja«, ki je v Mariboru slovesno izjavil «NAREDIL BOM TO DEZELO NEMSKO». In ker so bile jugoslovanske pokrajine preblizu, je poslušni sluga H. Himmler ostalih 45.000 slovenskih rodoljubov poslal v Nemčijo, kjer je bila usoda mnogih za večno zapčatena.

Malostevilna nemška buržoazija, ki je po 1918 letu ostala v novi deželi južnih Slovanov, se ni nikoli pomirila z mislijo, da ji slovenski kmet in delavec ne bosta več sužnja in sadiščinim zmagoslavjem je sprejela »odraščanje«, ki so sklenili dokazati svetu, da ljudje od Save do Sotle in Kolpe, nimajo več pravice biti in ostati ljudje.

DORICA MAKUC

KNJIŽICA, KI JE DRAGOCEN DOKUMENT

Težka preteklost Mačkoljanov in njihov boj za osvoboditev

Gradivo sta napisala dr. Benjamin Slavec in dr. Alojz Tul

Odbor za postavitev spomenika Mačkoljanom, padlim v NOB, je ob svečanem odprtju izdal knjižico z naslovom «Mačkolje v boju za svobodo» - Carensa nella lotta per la libertà (64 str.), ki sta jo napisala dr. Benjamin Slavec in dr. Alojz Tul. Vanjo je vključen tudi obsežen povzetek vsebine, ki ga je v italijanščino prevedel prof. Miroslav Žekar. Lepa slika na platnici je delo prof. Borisa Zulliana. Da je bila akcija za spomenik in spominski knjižico uspešna, pa je predvsem zasloga marljivega odbora, ki so ga sestavljali: predsednik Idre Tul, Zoran Parovel, Rino Pečarič, Aleksander Smetlak, Emil Smetlak, Dušan Tul, Vilko Smetlak, Jordan Tul, Rihard Šturman, Rafael Tul in Lucijan Zonta. Knjižica z bogato vsebino (v njej je tudi 29 slik padlih vaščanov) je lahko v zadovoljstvo vsem Brežancom!

Avtorja knjižice sta zabeležila celo vrsto zanimivih zgodovinskih podatkov o preteklosti Mačkolj. Tako zvrno, da je državna meja med Avstrijo in Beneško republiko do leta 1797 tekla kar po sredini vasi in jo tako delila na avstrijski in beneški del. Take posebnosti najbrž ne bi našli nikjer drugod med Slovenci! Avtorja primerjata položaj kmeta

pod Benečani s položajem kmečkega prebivalstva pod Avstrijo. Prvi so bili lastniki zemlje ali pa so jo imeli v zakup (koloni). Bili so tudi osebno svobodni. Vse drugače je bilo pod Avstrijo, kjer so prišli kmetje do zemlje šele po letu 1848. Tu pa moramo se posebej poudariti, da je bil položaj kmetov pod Benečani dober le do konca 16. stoletja. Pozneje se je stalno slabašal. Dajatev je bilo vedno več in kmetje so poslej skorajda umirali od lakote.

Pisec knjižice pravilno poudarja, da je imel ljudski labor v Dolini leta 1878 globoke odmeve tudi med Mačkoljani. Mogočno je vplival na krepitev narodne zavesti vseh Slovencev na Tržaškem. Zavešeni z letom 1898 so delovali v Mačkoljah v posameznih obdobjih kar 4 društva in 1 za druga. Tako so se Mačkoljani uvrstili med najbolj aktivne slovenske vasi na Tržaškem. Velikega poleta in lepih uspehov pa je bilo kmalu konec, ko je italijanska vlada z Gentilejevo šolsko reformo postopoma zatrla vse slovenske šole, leta 1927 pa razpustila tudi vsa slovenska prosvetna društva.

Mačkoljani so bili med prvimi, ki so okusili bide fašističnega terorja. Ob volitvah v rimski parlament leta 1921 so fašisti pridili kazensko ekspedicijo proti Mačkoljanom. V Mačkoljah so začeli trati stanovske hiše in tri gospodarska poslopja. Fašisti so takrat streljali na vaškega zveznika Franca Malalana in ga ranili. V naslednjih letih je marsikateri Mačkoljan okusil fašistične zapore. Zaradi preganjanja so se nekateri umaknili v emigracijo (Jugoslavija, Francija).

Najbolj zanimiv in najbolj bogat je tisti del knjižice, ki govori o narodnosvobodilnem boju Mačkoljanov. Ko je v Jugoslaviji vzplamtel narodnosvobodilni boj, so se Mačkoljani vključili v Osvobodilno fronto in tako pridružili boju jugoslovanskih narodov. Ta širok in odločen boj jim je vival pogum in v njih krepil vero v zmago.

Med drugo svetovno vojno so italijanske vojske (fašistične) oblasti pobrale vse Slovence, ki so bili sposobni nositi orožje. Ko so na Primorskem močnejše zapokale partizanske puške, pa so začeli pobirati tudi letnike 1924, 1925 in 1926. Na ta način so jih hoteli preprečiti odhod v partizane. Večino mobiliziranih primorskih Slovencev in istrskih Hrvatov in pa vseh tistih, ki so jih s silo odpeljali z domov, so vključili v »posobne bataljone«. Mnogo so jih poslali tudi na oddaljena

bojišča v Afriko. Do novega in močnega zapona NOB je prišlo zlasti po kapitulaciji Italije. Skoraj vsi, ki so se vrnili domov, so takoj odšli v partizane. Mnogi pa so se na italijanskem jugu postopoma vključili v prekomorske brigade. Kmalu pa so zadeli zelo težki udarci tudi same Mačkoljane. Nemci so v začetku oktobra 1943 s svojimi motoriziranimi enotami vdrli v Istro. Bilo je, kot da bi se bile priplete hunske horde. Kjer se je pojavil nemški škorenj, tam so zagorele vasi. V Mačkoljah je takrat pogorelo 32 hiš, v Zazidu pa so Nemci ustrelili 10 zajetih Mačkoljanov. Kot sposoben organizator in vodja oroženega boja proti okupatorju se je izkazal Mačkoljan Marjan Tul.

Poleg odbora OF so si med NOB Mačkoljani izvolili tudi svoj NO. Odprli so tudi partizansko šolo, v kateri so v posameznih obdobjih poučevali: Olga Olenik - Zorana, Dragica Smetlak - Sava, Zofija Tul, Olivija Smetlak in Natalija Šturman.

Okrog 60 Mačkoljanov se je aktivno borilo v vrstah NOV Jugoslavije (med njimi okrog 20 prekomorci). Kje so se vse Mačkoljani borili proti okupatorju, oo najlepše razvidno, če povemo, kje jih je 29 padlo. Padli so v naslednjih krajih: v Brezovici na Dolenjskem (1), Drvarju v Bosni (1), Jurjevici na Dolenjskem (1), Klani pri Reki (1), Mačkoljah (2), Mauthausenu (4), Munah v Čiherli (1), Ortnoku pri Ribnici (1), Podgradu (2), Trstu (1), Rižari (1), Velikih Laščah (2), Vinokovih v Slavoniji (1) in v Zazidu pri Kozini (10).

Iz knjižice so naslednje sklepe misli: «Odkrivanja spomenikov našim padlim naj bodo priložnost, da se zamislimo v pomen tako številnih žrtv za svobodo, posebno sedaj, ko premagane sile fašizma v državi spet dogajajo glave in se goje teror. Obenem naj bodo spomeniki odraz naše trdne volje, da hočemo ostati zvesti vsem tistim idealom, za katere so naši ljudje trpeli, se bojevali in umirali, to je idealom svobode, enakopravnosti in miru, in tako konkretno ohraniti pridobitve odpornosti in osvobodilnega boja» (Str. 38).

Prav bi bilo, da bi si lepo knjižico o boju Mačkoljanov za svobodo nabavili zlasti se njihovi osedje, to je vsi ostali Brežani, saj knjižica govori tudi o njih. Koristno bi bilo, da bi se z vsebino knjižice seznanili sploh vsi tržaški Slovenci. Tako bi tudi podprli prizadevanje Mačkoljane, ki so imeli s spomenikom in knjižico nemalo stroškov.

S. Vilhar

Deportacije Slovencev v škofji Loki v juliju 1941

Taborišče v meljski kasarni v Mariboru v juliju 1941

Davčna posvetovalnica

čevalci vsako leto prijavljati. Do leta 1973 so morali občani polagati račune o svojih dohodkih tudi občinskim upravam in sicer v zvezi z družinskim davkom, ki ga je reforma odpravila in vključila v davčno na dohodek fizičnih oseb. Ker pa gre občinam delež sedaj omenjenega novega davka, so po dolgi in srditih debatah v parlamentu prepustili tem krajevnim ustanovam nekatere pristojnosti bolj tolažilnega, kot praktičnega značaja.

Prva zadevna določba nalaga davkoplačevalcem dolžnost, da predložijo svoje davčne prijave v dvojniki. Izvzinek gre davčni upravi, ki mora do 31. decembra vsakega leta izročiti prepis prijave občinskim upravam. Tako bomo priča nesmiselnemu gmuđenju papirja v občinskih prostorih za petletno razdobje, ker prav toliko časa znaša možnost preverjenja prijav s strani finančne uprave.

Vsako leto, a najkasneje 6 mesecev pred zapadlostjo roka ugo-

V tej strokovni rubriki naš davčni izvedenec dr. Stanislav Oblak seznanja čitatelje z davčnimi novostmi in odgovarja na vprašanja čitateljev, ki se nanašajo na novo davčno reformo in sploh na davčna vprašanja. Vprašanja lahko naslovijo na uredništvo lista v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali na strokovne in stanovske organizacije (Slovensko gospodarsko združenje in Kmečka zveza) v Trstu in Gorici.

Davki in avtonomija občin

taviljanja, bo morala finančna uprava sporočiti posameznim občinam ugotovljene obdavčitve osnove (imponibili) za vsakega davčnega obvezanega. Če se občina ne strinja z ugotovitvijo, mora v teku 45 dni odgovoriti finančni upravi (nikdar o znižanju!) davčne osnove. Protipredloge je potrebno podkrepiti z navedbo podatkov, dejstev in elementov.

Protipredloge za višjo obdavčitost mora za vsak posamezni primer odobriti s sklepom občinski odbor. Predvidena je ustanovitev posebnih davčnih svetov, novih, a neobveznih občinskih organov. Sklep občinskega organa je takoj veljaven, razen seveda v primeru morebitnega priziva davčnega obvezanega. Zupanu in občinskemu odbornikom so potemtakem zaupali nič kaj prijetno vlogo davčnih rabiljev v prvi osebi.

Toda procedure ni še konec. Ponavadi ljubosumna davčna uprava se lahko pritoži v roku 45 dni proti sklepu občinskega odbo-

ra in sicer na nalašč zato ustanovljeno davčno komisijo, ki ji predseduje davčni funkcionar, ki ji šteje, poleg predsednika, po lovcio članov, ki jih imenuje sama uprava, polovico pa občina. V primeru enakosti pri glasovanju, prevlada glas predsednika. Sprito sestave komisije ni težko predvideti, da bo največkrat, če ne vedno, prevladala teza finančne uprave, tokrat - čudno ali res - v zaščito davkoplačevalca. Se je komisije so tajne.

Ni težko prerokovati, da bo že sama zamotanost postopka razvodenela participacijo občinskih uprav pri ugotavljanju davčnih utaj, ki jih ni utegnili odkriti davčna uprava. In od kod sredstva iz suhih občinskih blagajin za vzdrževanje drugega preizkvalnega aparata? V tem pogledu zaostajajo osnovni podatki: občine bi morale pregledovati in preverjati vsako leto skupno 7 do 8 milijonov davčnih prijav.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

DREVI V ROTTERDAMU ZA EVROPSKO POKALNO PRVENSTVO

Nizozemska s Cruyffom na čelu za zmago

Obnovljena Italija za prestižen nastop

Nasproti si bosta predvsem dve različni nogometni šoli in športni mentaliteti

TAKO NA IGRIŠČU

Nizozemska Italija

Jongbloed	1	Zoff
Suurbier	2	Rocca
Rijsbergen	3	Roggi
Haan	4	Orlandini
Krol	5	Morini
Van der Kuyl	6	Zecchini
Neeskens	7	Causio
Van Hanegem	8	Juliano
Rep	9	Boninsegna
Cruyff	10	Antognoni
Rensenbrink	11	Anastasi

Sodnik: Kazakov (SZ) stranska sodnika: Samurenkov in Sergienko (oba SZ).

Sedaj, ko vemo, kdo je Orlandini, kdo zares pozna Cruyffa (pravijo njegova žena, ki mu je rodila tri otroke...); sedaj ko vemo, da je Maestrelli razočaran, ker je premalo zastopnikov Lazia v državni reprezentanci, sedaj, ko vemo, da Rocco meni, da Nizozemci niso uveljavili v razvoju nogometne taktike nikake novosti, sedaj, ko vemo vse to in še vrsto drugih polemik in manj polemiknih odtenkov, lahko povemo svoje mnenje, da je drevisnja tekma med reprezentancama Nizozemske in Italije le navadno srečanje za evropski pokal.

Navadno srečanje je predvsem za Nizozemce, ki sicer zaskrbljeno, a samozavestno čakajo na drevisnji spopad. Cruyff pravi, da z zanimanjem čaka novo italijansko reprezentanco, ki bo igrala brez slavni asov kot Rivera, Mazzola in Riva.

V italijanskem taboru pa gledajo na to srečanje kot na »egzotični dogodek italijanskega nogometa«. Po razočaranjih, ki jih je doživela Italija na zadnjem SP v Münchnu je novi zvezni trener Bernardini začel novo nogometno politiko obnavljanja. Pri tem pa je sprožil

Dino Zoff, vratar italijanske reprezentance, bo drevi imel težko nalogo pred navalom nizozemskih napadalcev.

V SINOČNJEM SREČANJU REPREZENTANC «UNDER 23»

Nizozemska-Italija 3:2

S'HERTOGENBOSCH, 19. — V sinočnjem srečanju reprezentanc «Under 23» je Nizozemska premagala Italijo s 3:2 (1:1).

NIZOZEMSKA: Van Gerwen, Vinkel, Krijg, Van Kraay, Meusteghe, Thijssen, Lubse, Arntz, Kist, Zuidema, Van Deisen.

ITALIJA: Cacciatore, Gentile, Boni, Maldera, Della Martira, Scirea, Caso, Pecci, Calloni, Massimelli (Garritano), D'Amico.

SODNIK: Aldinger (ZRN).

STRELICI: v 15. min. Lubse (N), v 30. min. Pecci (I), v 66. min. Della Martira (avgol), v 70. min. Garritano (I), v 80. min. Lubse (N).

GLEDALCEV: 2.000.

Na blatnem igrišču in pod dežjem je mlada Nizozemska reprezentanca odpravila italijanske no-

gometase z golom razlike. Kljub porazu, pa Bernardinijevi varovanci niso razočarani, saj so bili večji del srečanja enakovredni nasprotnik domačinom, ki so v bistvu pokazali igro, ki jo bo predvajala danes prva reprezentanca.

Prvi gol je padel že v 15. minuti, ko je Lubse presenetil Cacciatoreja. Italijani pa so kaj kmalu odgovorili in so stanje izenačili 15 minut kasneje s Peccijem, ki je izkoristil zmedo pred nasprotnikovimi vrati. Pri stanju 1:1 se je zaključil tudi prvi polčas.

Tudi v drugem delu igre so prvi prešli v vodstvo domačini, in sicer z avgolom, ki ga je zakrivil Della Martira. Garritano pa, ki je zamejil Massimellija, je stanje ponovno izenačil. Odločilni gol je padel deset minut pred koncem.

sno jo bili vajeni videti lansko leto.

P. R.

Prvi skupni trening

goriške reprezentance

Ob priložnosti nogometnega srečanja med predstavniki goriške in tržaške pokrajine je trener goriške ekipe skical za danes, ob 18.30, na nogometnem igrišču v Moraru za prvi skupni trening naslednje igralce 2. in 3. amaterske lige: Zanetti, Miklus (Audax), Isola (Edera), Cozzi (Fogliano), Piani, Margherita, Barbetti in Tosoratti (Lucinico), Tortul, Radovick in Banello (Medea), Donda in Sturm (Moraro), Terpin in Gianni (Piedimonte), Biason (Pro Farra), Todescato, Petrin in Donda (Pro Romans), Bon (Sagrado), Pinat, Zolla, Knez in Mazzuchin (Torriana), Frausin in Meloni (Vermeigliano).

Kot je iz gornjih imen razvidno, ni goriški selektor izbral niti ene-

ga slovenskega igralca, ki nastopa v eni od treh slovenskih nogometnih ekip (Juventina, Mladost in Sovodnje). Da so naši igralci prav tako slabi?!

P. R.

MONTECARLO, 19. — Jugoslavija in Francija se bosta borili v finalu evropskega mladinskega turnirja v Monaku. Za osvojitev tretjega mesta pa bosta igrali Zah. Nemčija in Nizozemska.

BERGAMO, 19. — Vodstvo nogometnega kluba Atalanta iz Bergama je odsvolilo sedanjega trenerja Heriberta Herrero in ga je nadomestilo z Angelom Piccolijem, ki je doslej treniral mladince iste ga kluba.

TORK, 19. — Sandro Munari na lancia je še vedno na drugem mestu za Finchem Makinenom na avtomobilskem rallyju gozdov v Angliji. Do sedaj so opravili 43 voženj. Na tretjem mestu je šved Valfridson na volvu.

JUGOSLOVANSKI OLIMPIJSKI KOMITE POTRDI SEZNAM

97 olimpijskih kandidatov za Innsbruck in Montreal

Na seznamu je tudi Urbančičeva, ki pa je opustila atletiko

Predsedstvo Jugoslovanskega olimpijskega komiteja je na zadnji seji potrdilo seznam evidentnih olimpijskih kandidatov za letne in zimске olimpijske igre v Montrealu in Innsbrucku leta 1976. Na tem seznamu je trenutno 97 najboljših jugoslovanskih športnikov, ki so po zadnjih igrah bo zadržani sestanki izpolnili norme za nastop na tako pomembnem tekmovanju. O njihovih nadaljnjih pripravah za OI bo v prihodnje skrbel s polno odgovornostjo tudi JOK.

V minulem pripravljalnem obdobju so jugoslovanski športniki v olimpijskih športih dosegli vidne uspehe. Na svetovnih in evropskih prvenstvih so skupno osvojili 12 kolajin, od teh štiri zlate, 2 srebrni in 6 bronastih. Od skupno 16 olimpijskih športov, v katerih je bila Jugoslavija zastopana na teh prvenstvih, so reprezentanti osvojili kolajne v 8 športih, od teh so 4 osvojile ekipe.

Na seznamu 97 evidentnih kandidatov so tekmovalci iz 11 športnih disciplin. Pa si oglejmo posamezne kandidate za prihodnje olimpijske igre:

Atletika 11: Pavličič, Urbančič, Bežjak, Focič, Sušan, Alebič, Stekič, Svet, Pečar, Spasojević, Temin in Galušič.

Boks 5: Jovanović, Beneš, Vujković, Parlov in Milčić.

Judo 3: Vidmajer, Obadov, Žuvela.

Košarka 14: Marović, Cosić, Jerkov, Solman, Smavnić, Jelovac, Žižić, Dalipagić, Kičanović, Delibašić, Vajračić, Živković, Knego, Todorčić.

Vaterpolo 13: Marković, Antunović, Belamarić, Rudić, Stamenić, Manojlović, Marović, Vezilić, Savinović, Bonacić, Stanković, Lozica in Polić.

Plavanje 4: Nenad in Predrag Miloš, Divjak in Majnarić.

Rokoborba 5: Frigić, Damjanović, Tabacki, Nenadić in Nisavić.

Rokomet - moški 14: Arslanagić, Popović, Radjenović, Karalić, Srdarusić, Zorko, Miljak, Nimš, Horvat, Pribanić, Pokrajac, Pavičević, Fejzula in Bojović.

Zenske 14: Tišlić, Velinović, Vrbanić, Torti, Kostić, Parezanović, Ilić, Abramović, Istvanović, Palaversa, Suprinović, Antić, Lukić in Leutar.

Streljanje 3: Pejović, Milutinović in Bajić.

Vodanje 7: Grbelja, Gracin, Despot, Macura, Bajkaš, Celent in Mrduljaš.

Smučanje 4: Norčić, B. Križaj, Goštal in Gašperšič.

Med kandidati je skupno 18 športnic iz 3 panog. Seznam seveda ni

Borba za žogo med tekmo 3. AL Sampvito — Olimpija

ODBOJKA

SINOČI V TRSTU

MLADOST IZ ZAGREBA

PREMAGALA ARC LINEO

To je že peta letošnja zmaga s tem nasprotnikom

Arc Linea — Mladost 2:3 (13:15, 15:11, 13:15, 15:12 in 3:15)

ARC LINEA TS: Coretti, Sgomba, Grilanc, F. A., R. Pellarini, Manzin, Sardi, V. in K. Veljak, Sardos in Gerdol.

MLADOST ZAGREB: Paešinović, Diviš, Gregorek, Travica, Mikulić, Plamenac, Jelić, Radeljević, Dobrić in Janković.

SODNIK: Marcon iz Trsta. Stranski sodnik: Conte iz Trsta.

GLEDALCEV: 200.

Sinočnja tekma med Mladostjo iz Zagreba in Arc Lineo je bila veliko bolj zanimiva kot nedeljsko srečanje med Tržčani in Crveno

V DEVETIH MESECIH

Pestra tekmovalna sezona v F-JK

V letošnji tekmovalni sezoni je v Furlaniji - Julijski krajini delovalo 97 kolesarskih društev s skupno 608 vpisanimi tekmovalci, brez najmlajših do štirinajstega leta. V kategorijah začetnikov, mladincev, vseh treh kategorij amaterjev in veteranov so klubi priredili 260 dirk, ki so se pričele prvo nedeljo marca in se zaključile proti polovici novembra. Nekaj več statističnih podatkov o delovanju kolesarjev v naši deželi bomo objavili v prihodnjih dneh, ko bo delovala FEDERACIJA PRIPRAVILA VSE POTREBNO ZA OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 24. novembra, na sedežu deželne kolesarske zveze v Ul. Teatro 2.

zvezdo. Desetkratni jugoslovanski prvak na čelu z veteranom Jankovcem igra povsem drugačno, bolj moderno, zanimivo in tudi duhovito odbojko. Tudi to pot je obveljala tradicija med neposrednimi obračuni: trikrat v dveh nasprotnikih, da je potrebno odigrati pet setov, preden je znan končni zmagovalac.

Se posebej izenačeno igro sta o b šestkrat prikazali v prvih štirih setih, kar najbolj zgovorno pričaja izid. V zadnjem odločilnem petem nizu pa so gostje domačine daleč nadigrali z odbojko, kateri domačini niso bili kos.

G. Furlanič

CIKLOKROS

MILAN, 19. — Najboljši italijanski kolesarji, ki se bavijo s ciklokrosom bodo letos verjetno ostali brezposelni, saj je največji klub «Pejo», ki se je bavil s panogo, sklenil opustiti tekmoval-

Borba za žogo med tekmo 3. AL Sampvito — Olimpija

V nedeljo je bil na Kontovelu slovenski košarkarski derbi naraščajnikov med Kontovelom in Poletom. Madi kontovelski košarkar lovi odhito žogo

ŠAH

Na tekmovalju v Benetkah

Zmaga Ostojica v osmem kolu

BENETKE, 19. — Na beneškem šahovskem prvenstvu prvakov je po osmem kolu borba za osvojitev prvega mesta še vedno ostra. Za naslov se potegujejo trenutno Izraelc Liberson, Sovjet Smislov ter Kanadčan Suttles, ki imajo po 5,5 točke. S po petimi točkami pa jim sledi še pet velemojstrov, med katerimi je tudi jugoslovanski mednarodni mojster Ostojica, ki je včeraj premagal Američana Tarjana v petih urah po 41 potezah. Turnir se bo zaključil v nedeljo.

KOŠARKA

TEDENSKI KOMENTAR NAŠIH PETERK

Borovi člani - bolj samozavestno!

Prvi slovenski derbi Kontovcem

Lep uspeh Štokljevih varovancev proti ekipi Lloyd Adriatico

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Borovi košarkarji so v nedeljo prišli do bridkega spoznanja, da velja večkrat izkušnost bolj kot mladinski zanos in telesna moč.

Doslej so naši košarkarji že dve tekmi izgubili z minimalno razliko: proti Radići Arte s tremi točkami, v nedeljo pa proti Libertasu iz Barkovlj z dvema točkama. Morala: z razliko petih točk so borovci morali napraviti sleherni možnost za boj v finalnem delu tega prvenstva.

Sicer pa je bilo v nedeljskem srečanju z Libertasom iz Barkovlj storjenih več napak s strani igralcev in predvsem s strani trenerja Lakovića, ki ni znal dati svojim košarkarjem dovolj poguma, da bi v ključnih trenutkih možno igralo z večjo verno in zagrizenostjo.

Sicer pa bi vsako dramatičiranje položaja škodilo našim fantom, ki so v tem prvenstvu pokazali to, kar jim je lahko delovno okolje nudilo. Romanje po raznih telovadnicah za treninge, skupni treningi mladincev in članov, pester spored prvenstev mladincev in članov: vse to seveda ni ugodno vplivalo na igro borovcev. Važno pa je, da bo-

do naši košarkarji s trenerjem na čelu znali oceniti položaj in da bodo z novim navdušenjem nadaljevali po načrtani poti.

IZIDI 6. KOLA

Lib. Barkovlje — Bor 67:65

Libertas TS — Umantič 80:54

Radići Arte — Grado 83:57

LESTVICA

Radići Arte GO 6 6 0 431:334 12

Libertas TS 5 4 1 369:299 8

Lib. Barkovlje 5 3 2 377:365 6

Bor 5 2 3 408:347 4

Villesse 5 2 3 250:289 4

Umantič GO 5 1 4 275:374 2

Grado 5 0 5 306:372 0

PRIHODNJE KOLO (24. 11.)

Grado - Bor (10.30), Villesse - Libertas TS, Umantič Gorica - Libertas Barkovlje.

BOROVI STRELICI:

Klobas 103, Sostič 79, Fabjan 55, Ambrožič 45, Guštin 34, Kraus 29, Škrk 20, Koren 15, Vavovec 9, Kralj 7, Pertot 2.

MLADINCI

Borovci so v četrtem kolu mladinskega prvenstva povalili. Izkoristili so priliko, da se boljše pripravijo za naslednje tekmo. V slabičnici po ponedeljkovem treningu smo približali Borovega košarkarja Henrika Lisjaka, ki nam je o tekmi dejal: «V nedeljo nas čaka izredno težka naloga. Igrali bomo namreč proti še nepremaganemu Lloyd Adriatico A. Intenzivno se torej pripravljamo za to srečanje, ki je za nas ključne važnosti.»

V osrednjem srečanju tega kola je Italsider na tujem premagal z razliko ene točke neposrednega nasprotnika Interja 1904. To je tudi tretji zaporedni poraz Mikoljevih varovancev, ki imajo sedaj le malo možnosti, da se uvrstijo v finalni del tega prvenstva. V društvem derbiju je Lloyd Adriatico «A» odpravil z lahkoto Lloyd Adriatico «B»: tržiški Italcantieri pa je na lastnih tleh zadal visok poraz po žrtvovalnem igralcem Servolane.

IZIDI 4. KOLA

Italcantieri — Servolana 91:44

Inter 1904 — Italsider 62:63

Lloyd «A» — Lloyd «B» 83:54

LESTVICA

Italcantieri 3 3 0 270 182 6

Lloyd «A» 3 3 0 232 146 6

Italsider 3 3 0 201 159 6

Bor 3 2 1 246 181 4

Inter 1904 4 1 3 237 257 0

Lloyd «B» 4 0 4 243 345 0

Servolana 4 0 4 188 347 0

PRIHODNJE KOLO (24. 11.)

Italcantieri - Bor (10.00), Italsider - Don Bosco, Lloyd Adriatico - Kontovel (11.30), Polet - Italsider (10.30).

NABOLJŠI STRELICI:

Bor: Furlan 34, Udovič 15, Dovgan 9, Race 5, Mazzucca 2.

Kontovel: Perini 16, Ivo Starc 10, Ban, Čuk in Klavdij Starc 8, Regent 2.

Polet: Sostič 18, Malalan 8, Dancu in Petje 4.

edko

Janko Perat

UMIRAJOČI ČAS

30.

Ravno tedaj je v zraku ugašala edina svetlobna raketa. Pogoltni sem se čez poseko, do skale nad cesto. Od tam bi se lahko vrget bomb na tank, vendar sem se mu moral še bolj približati za hrbet in bombe zakotaliti podenj. Sicer bi vse skupaj hasnilo prav malo ali nič.

Pogledal sem izza svojega kritja. Nikjer nikogar. Pripravil sem bombe in skočil na cesto.

Zatem so se dogodki vrtili čisto tako, da jim pamet ni več sledila. Deloval je samo še nagon, nagon ter prične spretnosti napadanja in ubijanja. Bil sem samo še zver.

Skočil sem na cesto le nekaj metrov za tankom. Ze med skokom sem pri bombi izvelke varovalko, in ko sem priletel na tla, sem bombo sunil nizko po tleh, da se je zakotalila pod tank. Sam sem se vrget po tleh, da bi se zavaroval pred drobtci eksplozije. Toda že medtem ko sem padel, se je zaprašil in mi udaril v obraz pesek. Za hrbotom je zaregljala brzostrelka. Na tleh sem se prevrnil na hrbet in iz takega položaja vrget drugo bombo čez glavo, tja, odkoder sem domneval, da sovražnik strelja name. V tem trenutku je počila bomba pod tankom. Potem še druga. Slišal sem nemška povelja. Tank ni več streljal, ampak se je z močnim plinom obračal... ne, vrte se je. Naši pa še vedno niso napadli... Iz ležečega položaja, v kakršnem sem

bil, sem vrget še dve bombi, se prevrnil spet na trebuh in si glavo pokril z rokami. Bombi sta eksplodirali druga za drugo. Vse okrog mene so brenčali njuni drobtci, toda ostal sem cel.

Skočil sem pokonci, da bi se pognal stran. Ko sem pogledal naokoli, kam naj krenem, sem opazil na tleh nemškega vojaka in ob njem brzostrelko. Na razdaljo treh korakov pa sem se zagledal sam v brzostrelko... Planil sem k ležečemu Nemcu, zgrabil brzostrelko in jo potegnil k sebi. S pasom je bila še vedno pripeta čez vojakove prsi, a nisem je izpustil. Vlekel sem vse skupaj s seboj, tudi mrtvega ali nezvestnega Nemca, vlekel naprej po cesti, mimo tanka, ki se je s pretrgano verigo kar naprej vrtil. Potem pa se je brzostrelka le snela. Padel sem na nos. Za mano so spet zavrsale kroglice. Nekajkrat sem se prevrnil po tleh in se zvalil pod cesto, se spet pobral na noge, skočil, se spotaknil na železniški nasip in se prekopicil čezenj. Pogoltni sem se pokonci in planil naprej, naprej...

V glavi mi je šumelo. Nissem nisem slišal. V očeh so se mi užigali rdeči, zeleni in beli bliski. Sploh nisem več vedel, kaj se dogaja okrog mene. Pogoltni sem se naprej, sam naprej, za golo življenje. Potem sem se spet zapletel med grmičevje in padel. Težko sem dihal in tiščal v roki brzostrelko.

Nazadnje sem se zavedel, da sem rešen. In imel sem brzostrelko. Iztrgal sem jo sovražniku.

Kmalu sem bil spet med svojimi, pri tistih, ki so prešli progo, preden so Nemci presekali pot. Z glavnino pa se nismo mogli združiti niti tisto noč, niti naslednja dva dni. Nemci so nenehno pazili na cesto in železnico. Sebe tretjo noč, na čisto drugem kraju, v vasi Tarovac, se nam je posrečilo, da smo se pridružili glavnini.

Javil sem se v svoj vod. Komandir voda me je kmalu opazil. Prišel je k meni, jaz pa sem mu raportiral.

«Aha, vrnil si se! Kaj pa imaš tam? Kje si dobil to brzostrelko? Pokaži!»

«Nemcu sem jo iztrgal...»

«Daj sem!» je rekel z nekam jeznim glasom.

«Tovariš komandir, brzostrelke ne dam. Po partizanskem običaju ima vsak partizan pravico do orožja, ki si ga je sam izbojeval.»

«Ti da si partizan? Sploh veš, kaj pomeni ta beseda? Si bil morda v peti ofenzivi? Ukazal sem ti napasti tank, ne pa iti po brzostrelko. Tanka nisi uničil. Za to boš odgovarjal.»

«In vi niste napadli, da bi mi pomagali. Brzostrelke ne dam!»

Obrnil sem se in odkorakal. Ozri se nisem niti tedaj, ko je Gruić vrečeče zavpil za mano: «Juriš! Ta, ta, ta, ta.»

Borci so se zgrnili okrog njega in ga poskušali zadržati. Toda z dirjo, nadčloveško močjo se jim je iztrgal iz rok, se penil in kar naprej vpil na juris.

Gledal sem od daleč, zraven pa nisem šel. Komandir je dobil jurišni napad.

Takšen napad sem med partizani prvič videl. Na borce je napravil silen vtis, name pa ne. Ne vem, zakaj ne. Borci, ki so bili podvrženi takim napadom, mi niso bili všeč. Nekaj zoprnega je bilo v tem.

Nenadno priviranje zaradi jurišaca je privabilo komandanta in komisarja bataljona. Tisti, ki so stali okoli pobesnelega komandirja voda, so jima pojasnili, kaj se je pripetilo.

ODGOVOR SINDIKALNIH ORGANIZACIJ NA CHIRACOV NAPAD

TRISTOTISOČGLAVA MNOŽICA NA PARIŠKIH TRGIH IN ULICAH

Spopad med vlado in dvema glavnima sindikalnima organizacijama bi utegnil pripeljati do splošne stavke

PARIZ, 19. — Vsestranska stavka, ki so jo napovedale sindikalne organizacije (CGT in Confédération française et démocratique du travail) (CFDT) ter «Fédération de l'éducation nationale» (FEN) je danes na pol ohromila v Franciji dejavnost javne uprave in poddržavnih ustanov. Zasebna industrija pa je delovala skoraj normalno. Po nekaterih cenitvah je število stavkajočih doseglo približno 25 odst. Kljub temu pa so bile posledice tega «dneva akcije» v obrambo kupne moči zaposlenosti in pravice do stavke zelo težke. Največje težave so zabeležili, kot je bilo že predvideno, na področju železniških kjer je že v teku stavka na posameznih odelih in ki se bo končala najpozneje v petek. Ter mestnih prevozov. Glede teh zadnjih se lahko reče, da v Parizu in drugih večjih mestih niso delovali za več kot 50 odst. Se težje je bilo v šolah, kjer pouka praktično ni bilo. Poštni uslužbenci so nadaljevali stavko, ki so jo začeli 17. oktobra.

Delavci v plinarnah ter v razdelilni mreži električne energije so posegli v stavko s tem, da so v jutranjih urah prekinili dobavo plina oziroma električne energije. Posledice so bile zelo hude za industrijske obrate, ki so morali v mnogih primerih začasno prekiniti obratovanje. Pomembneje električne energije je prizadelo tudi avtomobilski promet, ker semaforji niso delovali in so se pred njimi ustvarjale dolge kolone vozil. To se je zgodilo tudi zato, ker so mnogi poslužili osebnih vozil, namesto javnih, zaradi napovedane stavke javnih prevoznih sredstev. Francoska radiotelevizija (ORTF) je posredovala danes zvečer minimalni spored na vseh treh kanalih.

Poleg stavke pa so prišle do izražaja zlasti številne manifestacije in zborovanja, ki so jih priredili sindikati v vsej državi. Najmogočnejše je bilo zborovanje v Parizu, ki se ga je po navedbah sindikalnih voditeljev udeležilo 300 tisoč ljudi. Ogromni sprevod se je vil pet ur od trga «Place de la Bastille» do železniške postaje «Gare de l'Est». Na čelu sprejema sta šla tajnika dveh največjih sindikalnih organizacij v državi, se pravi Georges Seguy (CGT) in Edmond Maire (CFDT). Prišlo je do rahlega incidenta, ki ga je povzročila dvajseterica anarhistov, ki pa so jih udeleženci sprejeli z izjavo, da so jih vrst. Georges Seguy je napra-

nister potvarjal resnico in da je zavzel maščevalno stališče. «Namesto da bi odgovorili na naše ponudbe o pogajanjih — je dejal Seguy — nas želi ter trdi, da je prišlo do pogajanj. Na čigavi strani? Pretvarjanje resnice, kdo sramoti demokracijo, kdo je goljuf?»

Seguy je še nadaljeval: «Chirac daje vtis, da vlada zasleduje samo en cilj: prisiliti delavce in njihove sindikalne organizacije na brezpogojno vdanje. Ministrski predsednik upa, da bomo izgubili čut odgovornosti. Ne bomo pa naselili na te limate, temveč se bomo držali razumne in pametne politike ter bomo šli po poti, ki je v skladu z interesi francoskega naroda in zahteva začetek pogajanj, ki so nuja.»

Po Chiracovih izjavah ter Seguyevim odgovorom je očito, da se je začel med vlado in sindikati odločen spopad, ki bi utegnil imeti hude posledice. Vlada bo sicer skušala «obiti» stavke ter se poslužiti posebno v javnih ustanovah (pošte in telekomunikacije) «vzpo-

rednih rešitev», toda tak ukrep bi utegnil sprožiti veržno reakcijo pri sindikalnih organizacijah. Če je današnja stavka zajela le del francoskega delavstva, bi jutrišnja, ki bi jo izvajali nevarni vladni ukrepi, utegnila zajeti vse francosko delavstvo, ki je zelo občutljivo, kar se tiče pravice do stavke. Če bi francoski delavci samo za trenutek zasmili, da vlada spravlja te svobode v nevarnost, bi bila splošna stavka v Franciji neizogibna.

Sedanje socialne in sindikalne homotije v Franciji so se v zadnjih časih začele s stavko poštne službe. Prejšnji teden je vlada poslegla s silo ter s policijo izgnala iz raznih poštne uradov stavkajoče. Pri tem se je sklicevala na splošno načelo svobode stavke in dela. V resnici je šlo le za izgovor, ker je stavka v poštne uradih skoraj popolna ter nobenemu stavkarku pravzaprav ne pride na pamet, da bi prišel na delo.

Že do sedaj napovedana stavkova gibanja bodo trajala vsaj do 28. t.m.

Ameriški predsednik G. Ford in državni tajnik Kissinger nadaljujeta razgovore z japonskimi državniki. V prahodnih dneh bosta odšla v Južno Korejo in potem v Vladivostok, kjer se bo Ford srečal z Brežnevom. Pozneje bo Henry Kissinger šel v Peking in se potem vrnil v Tokio. Na sliki: Gerald Ford in cesar Hiro Hito

NA VELEPOSLANŠTVU V WASHINGTONU

Ugrabljena in osvobojena dva filipinska diplomata

Odv. Lechoco je izvedel ugrabitev, da bi izposloval potni list za sina

WASHINGTON, 19. — Deset ur je trajala ugrabitev filipinske veleposlanice v ZDA Eduarda Z. Romualdeza in gospodarskega atašea Maria Lagdamea. Deset ur napetosti in tudi strahu za diplomata, toda nazadnje se je vse srečno končalo.

Ugrabitelj je filipinski odvetnik Napoleon Lechoco, ki živi z ženo in družino v ZDA, le en sin, ki je sedaj star 15 let se nahaja še na Filipinih. Odv. Lechoco je izvedel akcijo na veleposlanstvu, da bi prisilil filipinske oblasti, naj izdajo potni list dekcu, da bi lahko odpotoval v ZDA. Naklep se mu je posrečil, saj je sam predsednik Marcos zagotovil, da bo dekček dal potni list, nakar je Napoleon Romualdez izpustil talca ter se pred ameriškim policijskim oblastem. Lechoco se je odločil za ugrabitev dveh diplomatov v ZDA, ker je na Filipinih v veljavi izredno stanje, ki ne dopušča izselitve določenih kategorij prebivalstva. Odvetnik je prišel včeraj na filipinsko veleposlanstvo, kjer je imel dogovorjen sestanek z veleposlanikom zaradi reševanja nekaterih problemov filipinskih izseljencev v ZDA. Tajnica, ki je bila v veleposlanikovi predstobi, je pozneje tako opisala dogodek.

Nenadoma so se odprla vrata veleposlanikovega urada. Odv. Lechoco se je pognal proti njej ter jo skušal odvreči v urad. Ženska se je upirala, saj je bežno videla veleposlanika zvezanega na tleh. Posrečilo se ji je zbežati. Kmalu nato je gospodarski ataše skušal rešiti Romualdeza, toda naklep mu je spodletel ter se je tudi sam znašel v začasnem jetništvu.

Potem je prišlo do pogajanj. Zdi se, da je sama odvetnikova žena sporočila možu, da je predsednik Marcos osebno jamčil, da bo sin prejel potni list in že danes ob 11. uri po evropskem času zapustil Filipine z letalom.

Veleposlanik Romualdez je star 64 let ter je stric Marcosove žene Imelde, ki se sedaj nahaja v ZDA. Ameriške policijske oblasti so Lechoco priprle in ne izključujejo možnosti uvedbe kazenskega postopka proti njemu. Filipinske oblasti pa so izjavile, da ne bodo uvedle kazenskega pregona.

Pozneje se je zvedelo, da je Lechocov sin, ki je star 16 in ne 15 let, odpotoval iz Manile danes popoldne. Predsednik Marcos je izjavil, da bi se ta nečestovit dogodek ne pripetil, če bi odvetnik ravnal bolj razsodno. Baže Lechocov sin ni mogel odpotovati iz Manile, ker so ga oblasti zamenjale z nekim soimenjakom, ki je na spisku oseb v pregonu.

Tihotapec razstreliva aretiran v Milanu

MILAN, 19. — Danes ponoči so karabinjerji aretirali v Milanu 28-letnega Walterja Abbondanza, katerega državni pravnik iz Vareseja dolži tihotapljenja. Abbondanza ne posesti razstreliv. Abbondanza naj bi namreč v tihotapljenju v Italijo mine in razstrelivo, ki so ga našli včeraj blizu švicarske meje. Govorijo, da je fant simpatizer skrajno levičarskih izvenparlamentarnih organizacij.

Zavarovalnice zahtevajo zvišanje premij

RIM. — Zavarovalnice zahtevajo izdatno zvišanje premij za avtomobilsko zavarovanje. Povišanje naj bi šlo od 8-9 odst. do 25-30 odst. Poleg tega zavarovalnice zahtevajo, da se udine 10,75 odst. znižanje, ki je še vedno v veljavi. Praktično bi zvišanje premij znašalo od 20 do 45 odstotkov. Zavarovalnice bi bile pripravljene

znižati premije samo tistim voznikom, ki v zadnjem letu niso povzročili nobenega incidenta.

MOLFETTA, 19. — Danes se je reševalnim ekipam luškega poveljstva v Molfetti posrečilo potegniti iz nahajališča jugoslovanske tovorne ladje «U. valco», ki je tam naselila zaradi gozda megle. Ladja je prevzela tovar lesa iz Metkovića v Molfetto.

Proces v Burgozu

BURGOS, 19. — Pred vojaškim sodiščem se je začela obravnava proti trem Baskom, ki so obtoženi zaradi dejanj v letu 1972 (atentati, na-

padi itd.). Lorenzo Egula Linzaso Jose Maria Yaza Echenique in Miguel Angel Lascuarin Mantilla niso navzoči, ker so protestirali pri vstopu v dvorano. Njihovi zagovorniki trdijo, da bi jih morali sodniki oprostiti obtožb, ker so bili že obsojeni od drugih sodišč. Vojaški tožilec je zahteval za vsakega po 88 let zapora.

BARCELONA, 19. — Iz sindikalnih krogov se je zvedelo, da je 7000 delavcev avtomobilskih tovarn SEAT (španska Fiat) stopilo v stavko. V znak protesta proti aretaciji treh vojaških tovarišev. Do aretacije je prišlo po priložnosti velikih manifestacij delavcev SEAT v središču Barcelone.

Filipinsko veleposlanstvo v Washingtonu

KAJ SE SKRIVA ZA ZUNANJIM BLIŠČEM BRAZILSKE INDUSTRIJSKE PRESTOLNICE

Nad pol milijona lačnih in zapuščenih otrok v Sao Paulu

Policija rešuje vprašanje tako, da ga zvrne na ramena kolegov iz sosednje države - Primer 11-letnega Pedrinha

SAO PAULO, 19. — Občleni v cape, obkrojeni in pretreseni se sprehajajo po umazanem dvorišču, ki naj bi ga najbrž posejalo 11-letni Pedrinho (izmišljeno ime) s svojo zgodbo. Dekček je bil zaprt pred časom, ker je ukradel v neki veletrgovski krog. «Nisem tam — pravi — toda mati je zbolela, imam pet bratov in vsi smo bili lačni.»

«Pripeljal so me v Tatupe — nadaljuje deček — kjer sem preživel največ časa tako, da sem se branil pred starejšimi, ki so me hoteli posiliti. Ko sem nekega dne na to opozoril paznika, mi je odgovoril, naj molčim, sicer mi bo huda predla. Nekaj dni pozneje sem pobegnil.» Policija ga je spet ujela 8. oktobra in ga zaprla v celico skupaj z desetinami drugih, njemu podobnih nesrečnejšev. «Paznik nam je dejal — nadaljuje Pedrinho — da nam bodo sodili in izpustili nedolžno, kmalu nato so nas naložili na policijski avtobus in nas odpeljali. Vozili smo se nekaj ur, preden smo

pršli na cilj. Tu so nam pazniki ukazali, naj se sledečo do golega in naj zginemo.»

«V daljavi smo videli luči in smo se napotili proti njim. Bila je avtobusna postaja, kjer smo potrgali zaveze in se polastili vseh otrok, da bi se pokrili. Čuvaj nas je odjedal na policijski komisariat, kjer smo razložili funkcionalno, kaj se nam je zgodilo.»

Ravnanje saopaulske policije je vzbudilo veliko ogorčenje v Braziliji in na glavo «varnostnih organov» se je zgnila kopica obtožb. Kako je namreč mogoče reševati vprašanje otrok tako, da se ga zvrne na ramena policije bližnje države, je vprašal tisk. Kraj, kamor so odpeljali Pedrinha in njegove tovariše je namreč Camanducaia oddaljena 133 km od Sao Paula in v državi Minas Gerais. V Camanducaia so krajevne prostitutke nahajale in oblekle otroke.

Paradoksalno so prav ženske, ki jih družba izloča iz svoje srede iz

psevdomorálnih razlogov, dale moralno in humanitarno lekcijo tistim, ki se imajo za vzorne moraliste in ki vprašanja rešujejo tako, da jih prezejo. Druga paradoksalna plat Pedrinhovega primera je, da je, čeprav nehoti, poveljnik saopaulske policije postavil na zatožni klop tisti režim, ki ga je izbral za svojega sapa čuvaja. «Ni policija — je dejal policijski poveljnik Antonio Erasmo Dias — tista, ki ustvarja socialne pogoje, ki silijo nad pol milijona mladoletnikov, da se potopajo po ulicah in se preživljajo s tatvino. Vprašanje zadeva vsa naša družba. Osebnost me silijo in nihče me ni naučil, kako naj ravnam z mladoletniki. Pripravljen pa sem, da vprašanja zapuščenih otrok in mladoletnikov policija ne more rešiti.»

Jedro problema, ki ni samo brazilski, pač pa v večji ali manjši meri problem zahodnih držav, je v nesorazmernih in različnih, ki jih tvorja kapitalistična družba.

Rimski sodniki pripravili dosje za kasacijsko sodišče

RIM, 19. — Rimski sodniki, ki vodijo preiskavo o «črni mreži» in o Borghesejevem poskusu državnega udara so sestavili zajeten svezjen gradiva, ki ga bodo poslali kasacijskemu sodišču. To bo moralo kot je znano rešiti spor o pristojnosti med padovskimi, rimskimi in turinskimi preiskovalci.

Kljub «sportu» pa preiskovalni sodnik dr. Fiore nadaljuje s svojimi sodelavci preiskavo. Za prihodnje dni ima v načrtu zasliševanje doslej aretiranih prevratnikov, nato pa bo prišla vrsta na osumljenice in na priče. Med temi bo prvi v zvezi z «golpejem» iz leta 1970 zaslišan Randolfo Pacciardi. Kljub večkratnim Pacciardičevim demantijem se namreč vztrajno širijo govorice, da je bil v temnem stiku s prevratniki.

Tednik «Lo Speciale», ki je začel izhajati šele pred kratkim, pa bo objavil v svoji jutrišnji številki intervju z «visokim funkcionarjem notranjega ministrstva». Domnevni funkcionar pogrva polemiko med policijo in obveščevalno službo SID, ko trdi, da je bila policija obveščena o Borghesejevem poskusu državnega udara, ko je bilo že vsega konec. V svojih izjavah izredno ostro napada tudi sodstvo, katerega neposredno dolži, da je zavrla preiskavo, ker je sistematično prezirala vse rezultate, ki jih je dosegla policija.

Kot je razvidno, izjave domnevne funkcionarja ne vsebujejo nič novega.

GIUSEPPE LUCCHINI BO VERJETNO V KRAITEM OSVOBOJEN

5 milijard lir odkupnine za sina magnata brescianske industrije?

Poveljnik policije Zanda Loy o ukrepih za zatiranje kriminala in predvsem ugrabitev

MILAN, 19. — Val ugrabitev zadnjih dni — pet v pičlih štirih dneh — je prisilil policijo, da pripravi izreden načrt za boj proti ugrabiteljem. Glavne smernice načrta je poveljnik policije Zanda Loy orisal med tiskovno konferenco v milanski kvesturi. Načelnik policije je uvodoma poudaril, da je v primeru ugrabitev preventivne akcije skoraj nemogoča in da je zato represija (chitra, stroga in učinkovita) edino orodje, ki ga imajo varnostni organi za boj proti temu kriminalnemu pojavu.

Čas bo pokazal, če bo in v kakšni meri bo izreden načrt za boj proti kriminalu učinkovit. Jasno pa je, da bodo policijski ukrepi bolj malo zalegli, če ne bodo usklajeni s sodno akcijo in zlasti še, če ne bo ugotavljanje resnice in odgovornosti hitrejša in učinkovitejša. Na to je posebno namignil tudi Zanda Loy, ki ni štedil s kritiki sodstvu in predvsem počasnosti sodnega preiskovalnega postopka.

V tej zvezi je v Milanu dvignila precej prahu in vzbudila ostre polemike osvoboditev Ignazia Pullaraja, enega od pribočnikov znanega mafijskega «bossa» Luciana Liggia. Kot je znano je bil Pullaraj aretiran aprila skupaj z Liggiom, danes pa je bil osvobojen, ker je potekel rok preventivnega zapore. Pullaraj je namreč obtožen manjših prestopkov kot pomoč Liggiu in združevanju v zločinske namene, za katere zakon predpisuje kvečjemu šest mesecev preventivnega zapore. V tej zvezi je preiskovalni sodnik dr. Turone poudaril, da je bil prisiljen osvoboditi osumljenca, ker tako predpisuje kazenski zakonik.

S fronte ugrabitev pa ni velikih novosti. Vse vesti so osnovane na domnevah in na polovičnih izjavah preiskovalcev in odvetnikov, ki vodijo pogajanja z ugrabitelji. Molk pa je po drugi strani tudi razumljiv, saj gre za človeška življenja. Začetnik v Brescijo, kjer kaže, da je Luigi Lucchini, magnat železarske industrije že odšel pet milijard lir odkupnine za ugrabljenega sina Giuseppea. Izdatna odkupnina, najvišja, ki so jo doslej plačali v Italiji, naj bi bila izplačana v treh obrokih na izrecno zahtevo banditov, ki so verjetno hoteli spraviti vsaj del odkupnine pravočasno na

varno. Kaže namreč, da jim je policija že na sledi in da ima njihove identitete. Preiskovalci so prepričani, da je skrivalske banditov v Bresciji, Zakaj? Vrsta pomembnih elementov kaže, da je tako, so odgovorili preiskovalci in območnik.

Na dobri poti paj bi bili tudi policija in karabinjerji iz Bologne, ki skušajo odkriti ugrabitelje mladega industrijca Segafreda. Policija meni, da je z ugrabitvijo sodeloval kdo od industrijskih prijateljev. V ta namen skušajo ugotoviti, če je med njimi kdo, ki živi razkošneje kot bi mu dovoljevali njegovi dohodki.

Karabinjerji pa so ubrali drugo pot in osnovali svojo preiskavo predvsem na škatle, ki so jih našli pred vstopom vile Segafredovih. Prepričani so namreč, da je kdo od ugrabiteljev uporabil lepenko, da bi se ulegel in udobneje čakal v zasedi na žrtev. Kot smo že poročali je na škatlah, v katerih so bile steklenice vina, etiketa z naslovom neke znane «dizeries».

Kaže, da se medtem pogajanja med ugrabitelji in družino Segafredovih nadaljuje. Splošen vtis je, da so banditi neizkušeni in bi radi sklenili «kupčijo» čimprej. Z razliko od pravih profesionalcev se namreč oglašajo po telefonu tudi večkrat na dan in veliko govorijo, čeprav bi jim to bilo lahko usodno. Pogajanja pa bodo brez dvoma še dolgo trajala in težavna: medtem ko ugrabitelji zahtevajo dve milijardi lir odkupnine, je družina Segafredo pripravljena plačati le 300 ali 400 milijonov.

Nobene pomembne novosti pa ni iz Rima, kjer so štirje banditi večkrat napadli otroka znanega kiparja Manzua. Ugrabitelji so izginili brez sledu, kot da bi se udrl v zemljo. Razveseljivo je le dejstvo, da se je zdravstveno stanje pogumnega šoferja Ermenegilda Maura znatno izboljšalo in da ni več v življenjski nevarnosti. Preiskovalci menijo, da bodo prišli do pomembnih elementov šele čez nekaj dni, ko ga bodo lahko zaslišali in dobili od njega opis ugrabiteljev.

Danes pozno zvečer je bil v Barriji osvobojen Francesco Cioce, 14-letni sin enega najpremožnejših apulijskih gradbenikov. Fanta je nekoč spoznal, ko je okrog 21. ure blodil po Valenzanu 15 km od Barije in za pospremil na karabinjersko postajo. Po kratkem zasliševanju so orožniki odpeljali Francesca domov.

«Samotni ribič»

(Nadaljevanje s 4. strani)

direktorji številnih muzejev in galerij z vsega sveta.

Lani je bil kanadski diplomat nekaj časa v domovini, nato še v ZDA in v Veliki Britaniji, kjer je po raznih univerzah in muzejih govoril o sovjetski moderni umetnosti. Nekaj svojih del je odnesel tudi v tujino torej iz Sovjetske zveze in so mu to sovjetske oblasti dovolile, vendar pa kaže, da bo vse to veliko bogastvo moralo ostati doma, v Sovjetski zvezi.

Moderna umetnost se je razbohotila v Rusiji v prvih dveh desetletjih našega stoletja. Costaki meni, da je to bilo največje slikarsko gibanje na svetu, le da je bilo «nekoliko prezgodnje». «Ruski slikarji so bili trideset, štirideset let pred svojimi kolegi na Zahodu in so v nekaterih letih opravili to, za katero so umetniki na zahodu potrebovali petdeset let».

Morda George Costakis v svojem navdušenju za sovjetsko modernost umetnost nekoliko prešarava, vendar bo držalo, da je za nekateri ruski umetniki dali petdeset let modernosti na zahodu.

Poročilo o obsežnem in plodnem delu

(Nadaljevanje z 2. strani)

mo velikega pomena športne organizacije, ki je istočasno tudi borbeni manjinska organizacija.

Zveza je stalno skrbela za izvajanje zakona škerk - Belci, za razširjenje mreže slovenskih šol, sedaj pa se ukvarja z opolnomočenimi odredbami. Na obnem zboru in kasneje je bilo tudi govora o organiziranem posluževanju pravic iz londonskega sporazuma, glede česar pa nismo naredili mnogo. Ostaja pa nujnost, da naše ljudi navajamo na to, za kar imajo pravico. V tej zvezi je glavni odbor tudi sklenil, da bo protestiral proti ponovni obsodi slovenskega profesorja Sama Pahorja, ker je zahteval, da z mestnim stražnikom govori slovensko.

Boris Race je nato poročal o postopkih za gradnjo Kulturnega doma v Gorici in o naporih, da bi za Narodno in študijsko knjižnico zagotovili sredstva za adaptacijo prostorov v Ul. sv. Frančiška. Med pomembne dosežke pa je navedel ustanovitev raziskovalnega inštituta, do katere je prišlo julija letošnjega leta.

Poleg tega je predsednik tudi navedel razne druge akcije SKGZ in med drugim posredovanje na deželi v zvezi s prepovedjo pouka slovensčine v Beniciji. Delegacija SKGZ je bila lani pri predsedniku dežele Comelliju, ki je obljubil, da se bodo na povsem sestanku preučila posamezna vprašanja, ki pa obveze ni držal. Tako se je stanje celo poslabšalo, saj na primer letos «Primorski dnevniki» ni prejel od dežele skromne odškodnine za poročanje o njenem delu. Race je ugotovil, da je v tem pogledu marsikaj slabšega, kot da bi s konferenco skušali tolažiti, češ da naj bodo z njo slovenski zadovoljni in ne zahtevajo nekaj več. Tudi v tej zvezi in v zvezi z vladno ter deželno krizo je SKGZ naredila ustrezne korake.

Letos bomo proslavljali 20. obletnico ustanovitve SKGZ, za kar pa prevladuje mnenje, da bo dober občni zbor najboljša manifestacija obletnice. Prihodnje leto pa bo 30. obletnica osvoboditve SKGZ se mora truditi, da bodo dobile proslave obletnice pravo vsebino in da bodo odražale resnične takratne dogodke. Žal pa se danes nekatere bistvene značilnosti osvobodilnega boja dobivajo drugačno obliko in se marsikaj skuša preduregati, zaradi česar je nujen tesen stik s partizanskimi organizacijami, z župani itn. in vplivati v pravilno smer.

Ob zaključku je predsednik navedel, da se je izvršni odbor v enem letu sestel 24-krat, ali poobreno vsak drugi teden, glavni odbor pa se je sestel štirikrat. Redno se je sestajalo šest komisij.

Tajnik zveze Darij Cupin je poročal o pripravah na občni zbor Zveze, ki bo v Kulturnem domu v Trstu 8. decembra in na katerem bodo prisotni delegati 21 včlanjenih organizacij in ustanov. Cupin je navedel zaključke komisije, ki je bila imenovana zato, da preuči število delegatov in razmerje med posameznimi včlanjenimi organizacijami. V primerjavi z zadnjim občnim zborom je bila dosežena bistvena novost, saj so se vključile tri važne nove članice: «Zveza slovenskih športnih društev v Italiji», «Slovenski raziskovalni inštitut in «Zavarovalnica goveje živine v Bazovici», katerih obstoj bo v znatni meri na splošno obogatilo življenje slovenske narodnostne skupnosti.

Edvin Švab je poročal o podporah iz javnih sredstev in predvsem ugotovil, da so te podpore prekinile in da ne dosegajo tega, kar prejemajo sorodne italijanske organizacije ter tega, kar bi bilo potrebno za nemoteno delo in razvoj prizadetih organizacij ter ustanov. Po daljši razpravi se je iz razprave izluščil zaključek, da je vprašanje podpor predvsem politično vprašanje povezano s splošnimi napori, da je treba te napore uskladiti in končno, da je treba v tej smeri narediti tudi korake tehnične značaja.

Filibert Benedetič je poročal o delu komisije, ki je izdelala osnutek pravilnika za podelitev priznanj SKGZ za požitnovalno delo in prid slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Glavni odbor je nečeloma potrdil osnutek in sprejel stališče, da se ta priznanja podeljujejo posameznikom in ustanovam. Soglasno je bilo tudi sprejeti načelo, da bi priznanja podeljevali vsako leto ob obletnici bazovskih žrtev. Glede nekaterih konkretnih vprašanj pa je pooblastil izvršni odbor, da ustrezno ukrepa.

V začetku se je glavni odbor še razpravljal o uporabi slovensčine v krajevnih ustanovah in je soglasno sklenil sprejeti resolucijo, ki jo objavljamo na l. strani.

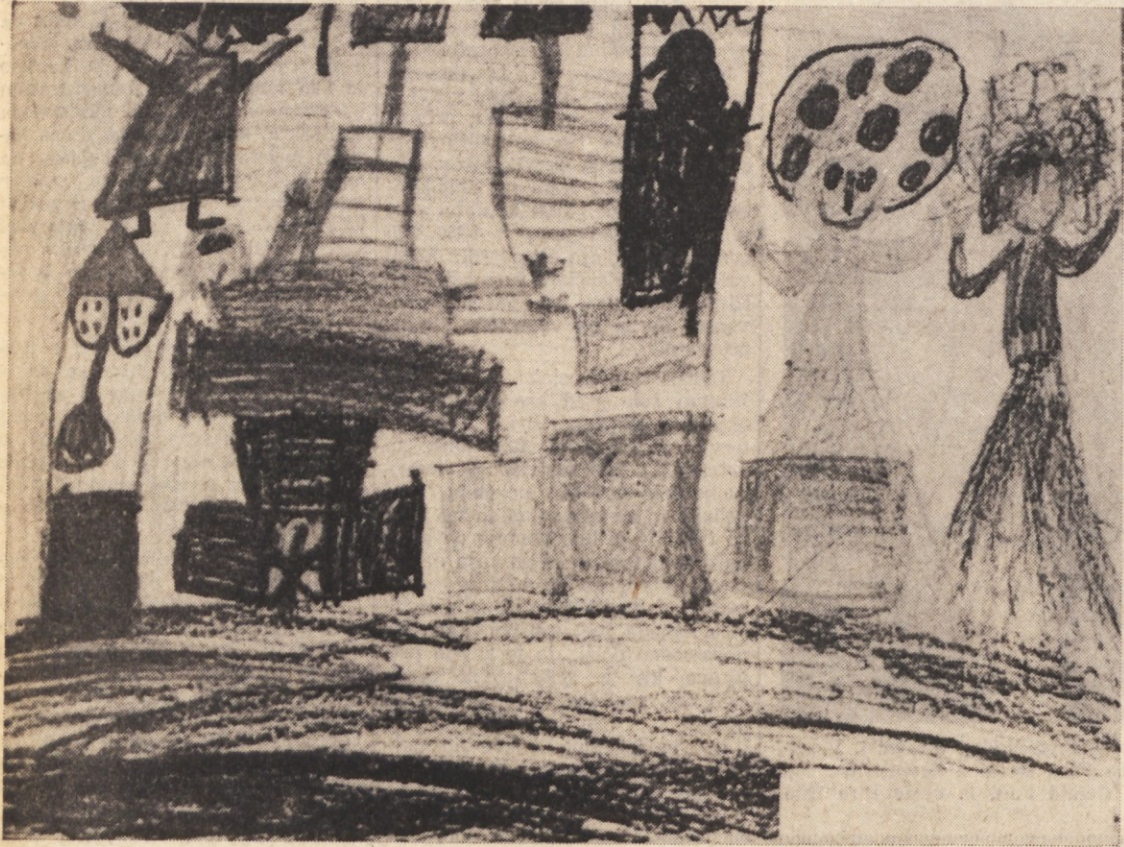
OB DANASNJEM PROCESU Solidarnost z mladimi goriskimi antifasisti

Danes ob 9.30 se bo pred porotnim kazenskim sodiščem pričel proces proti skupini mladih gorških antifasistov, ki so obtoženi žalitve oboroženih sil. Lani so namreč delili letake, v katerih so obtoževali policijo nasilne smrti 20-letnega anarhista iz Pise Franca Serrantinija.

Ob današnjem procesu je skupina raziskovalcev Deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja iz Trsta podpisala odprto pismo, v katerem izraža solidarnost z mladimi obtoženci. Kdor bi hotel izraziti svojo demokratično solidarnost z obtoženi demokratičnimi mladinci iz Gorice, lahko podpisuje pismo v sedežu inštituta na Trgu Verdi 1 v Trstu (telefon 37669).

● Tržaška prefektura sporoča, da bo s 1. januarjem 1975 zapadla veljavnost «državnih dokumentov» za prevoz vin in drugih trdnih proizvodov iz državnih ozemlj in bodo stoptili v veljavo dokumenti Evropske gospodarske skupnosti. Prekrške bodo kaznovali z globo od 200 tisoč do 5 milijonov lir.

«PEPELKA» NA ODRU STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA SKOZI OTROŠKE OČI

Erika Fornazarič, 1. razr. osnovne šole pri Sv. Ivanu (Trst)

Daria Lavrenčič, 3. razr. osnovne šole v Doberdobi

Igor Cej, 5. razr. osnovne šole v Ul. Donadoni (Trst)

Matej Terpin, 2. razr. osnovne šole v Števerjanu

Ob premieri letošnje otroške igre «Jurček» na odru Kulturnega doma v Trstu, je vodstvo gledališča uredilo v foyerju balkona razstavo risb, ki so jih izdelali šolski otroci s Tržaškega, z Gorškega, iz Beneške Slovenije in iz Koprske in za katere jim je dala navdih uprizoritev otroške igre «Pepelka» v prejšnji sezoni Stalnega slovenskega gledališča. Žirija je morala pregledati 240 risb in med njimi izbrati najboljše za nagraditev. Njeno delo kajpak ni bilo lahko, saj je izredno težko oceniti ne toliko tehnično izvedbo risbe, kot predvsem otrokov okus in otroško karakterizacijo posameznih oseb, ki nastopajo v igri. Vsekakor pa preseneča izredna fantazija, ki so jo otroci izrazili skozi svoje risbe, saj se risbe zelo razlikujejo po izbiri motivov, čeprav lahko zasledimo med njimi tudi nekatere ponavljajoče se komponente, kar spet priča o tem, da je njihova pozornost in naklonjenost vendarle bila osredotočena na ključna dogajanja na odru. Pobudo SSG je treba pohvaliti, prav tako pa tudi zavzetost šolnikov, staršev in otrok samih.

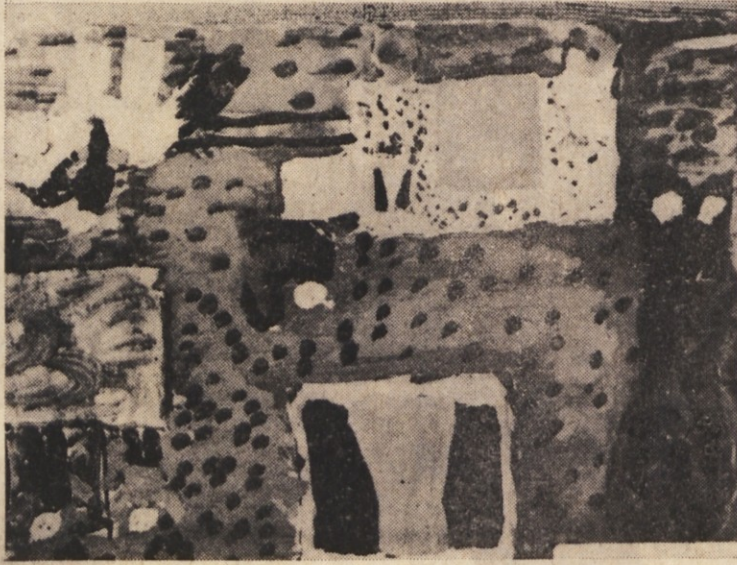
Marko Ferfolja, 3. razr. osnovne šole v Doberdobi

Bruno Gulič, 1. razr. osnovne šole v Rojanu (Trst)

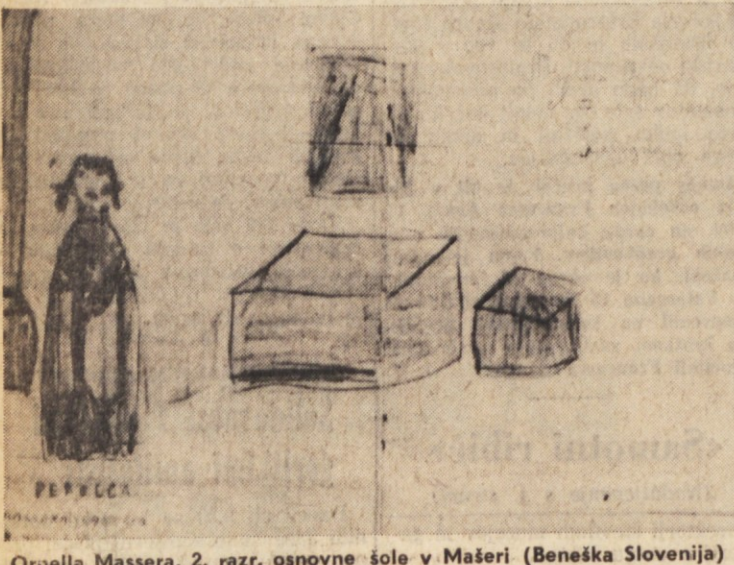
Marko Corsi, 1. razr. osnovne šole v Števerjanu

Mario Lovrenčič, IV. razr. osnovne šole v Doberdobi

Živa Pahor, 1. razr. osnovne šole pri Sv. Ivanu (Trst)

Ornella Massera, 2. razr. osnovne šole v Mašeri (Beneška Slovenija)

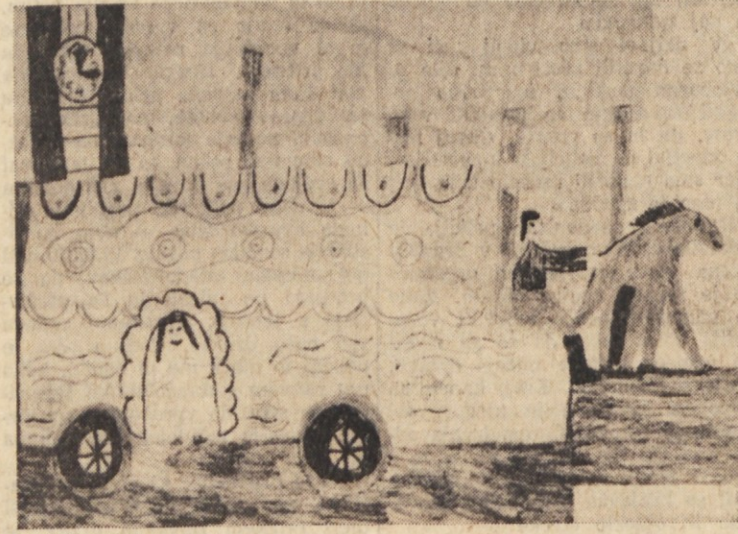
Tatjana Grgič, 3. razr. osnovne šole v Gropadi

Edi Pefeani, 2. razr. osnovne šole v Sovodnjah

Tanja Škorja, 1. razr. osnovne šole v Kopru

Lučo Benčič, 1. razr. osnovne šole v Kopru

Klavdija Marancina, 1. razr. osnovne šole v Kopru

Dolores Marancina, 1. razr. osnovne šole v Kopru